

Kıvılcım

**Tarık Kemal
&
Metin Öztürk**

İÇİNDEKİLER

1	Hıristiyanlığı Kimden Öğreniyorsunuz?	3
2	Soru Soracak Kadar Cesaretiniz Var mı?	5
3	Mesih İnanlısı ve Toplum	7
4	Ne Var Bir İsimde?	12
5	Böcek Beyinliler	18
6	İsa'nın Ölümü: Tarih mi, Masal mı?	20
7	İsa Mesih'in Dirilişi	31
8	En Üstün Peygamber!	43
9	Düşmanlarımızı Sevelim mi?	45
10	Her Şeye Kadir Olan Bizi Seviyor mu?	48
11	İnsan Haklarının Temelleri Nedir?	50
12	İstenilen: Evlat olmak	57
13	İşkence: Allah'a Hakaret	59
14	Diriliş Gerçeği	65
15	Reddedilen Af	67
16	Şeriat Karşı Sevgi	69
17	Yangın!	71
18	Toplumunu Nasıl Etkileyebiliriz?	73
19	Tebdili Kiyafet	81
20	Tapınma ve Dil	84
21	Dünyanın Sonu	89
22	Son Söz Tanrının'dır	94

1

Hıristiyanlığı Kimden Öğreniyorsunuz?

NE ZAMAN MÜSLÜMAN arkadaşlarımızla Hıristiyanlık hakkında konuşursak, dinimizle ilgili saçma sapan düşünceleri bana üzüntü veriyor. Arkadaşlarımıza göre üç Allah'a inanıyormuşuz, Allah'ın Meryem'le cinsel bir ilişki girdiğine inanıyormuşuz (haşa!), papazlar Kutsal Kitab'ı değiştirmişler, ve daha birçok aslı astarı olmayan hikayelere inanıyormuşuz.

Bu sözde bilgileri nereden, kimden alındı? Müslüman düşünürlerinden mi? Hocalarınızdan mı?

Düşün bir dakika. İncil'e bağlı olan bir inanlı olarak İslam'ı araştırmak istediğim zaman bir papaza ders almak amacıyla başvurmadım. Bir papaz ya da bir oryantalistten doğru olanı mı öğrenecektim? Tabii ki hayır. İslam'ı araştırmak istediğim zaman Amman'a gidip, Ürdün Üniversitesinde Arapça okudum, orada Kur'an'ı-Kerim'i didik didik ettim, bir şeriat okuluna bile katıldım. İslam'ı Kur'an ve İslam

düşünürlerinden öğrendim. Doğru, dengeli düşünceleri oluşturabilmek için, sadece oryantalistlerin kitapları değil, Müslüman yazarlarını da okudum.

Hıristiyanlık hakkında doğru bilgi edinmek istiyorsanız, hocalarınıza, İslam düşünürlerinize başvurmayın. Onlardan Hıristiyanlıkla ilgili çok sapık yalanlar öğreneceksiniz. Gerçekten öğrenmek niyetindeyseniz, bir İncil'i bul ve, Allah ruhsal gözlerinizi açsın diye dua ederek, oku. Ondan sonra İncil'e bağlı, Rab İsa'yı seven bir inanlı bulmaya çalış ve onunla bu son derece önemli konuları görüş. *"Ama Tanrınız RAB'bi arayacaksınız. Bütün yüreğinizle, bütün canınızla ararsanız, O'nu bulacaksınız"* (Kutsal Kıtıp: Yasanın Tekrarı 4:29).

2

Soru Soracak Kadar Cesaretiniz Var mı?

BÜYÜK FİLOZOF SOKRATES her konuyu soru sorma süzgecinden geçirip gerçeği aramıştı. Soru sormaktan vazgeçmeyip ölüm cezasına çarptırıldı.

Siz hiç soru soruyor musunuz? Yoksa alabileceğiniz yanıtta korkarak ya da millet sizi aptal düşünmesin diye sorularınızdan vaz mı geçiyorsunuz? Ailenizin, arkadaşlarınızın tepkisinden korkarak sorularınızı unutmayı ve olduğunuz gibi yaşamaya devam etmeyi tercih mi ediyorsunuz?

Beyninizi kemiren sorularınızı sormaya cesaretiniz var mı? Hocalarınızdan, babalarınızdan öğrendiğiniz ya da hakkında okuduğunuz Hıristiyanlığın, İncil inancından farklı olup olmadığını hiç sordunuz mu? Hıristiyanların gerçekten üç Allah'a inanıp inanmadıklarını hiç sordunuz mu? Onların gerçekten haça tapınıp tapınmadıklarını hiç merak ettiniz mi? İsa Mesih'in sadece bir peygamber olup olmadığını

hiç dūřündünüz mü? İncil'in gerçekten değiştirilip değiştirilmediğini araştırdınız mı?

Bu soruların yanıtlarını alabilmek için İncil'in ağdaş Türkçe çevirisini okumaya cesaretiniz var mı?

3

Mesih İnanlısı ve Toplum

İLK HİRİSTİYANLARDAN itibaren gerçek inanlılar içinde yaşadıkları topluma karşı büyük bir sorumluluk duymaktadırlar. İsa Mesih nasıl *“tüm kent ve köyleri dolaşarak, ders verdi ve Göksel Egemenliğin müjdesini duyurdu, her hastalığı ve her illeti iyileştirdiyse”* (İncil: Matta 9:35), öğrencileri de öyle kendilerini topluma adanmışlardı. *“Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Dünyanın ışığı sizsiniz. Sizin ışığınız insanların önünde öyle parlasın ki, iyi işlerinizi görerek göklerde olan Babanızı yüceltsinler!”* (İncil: Matta 5:13-16). Dolayısıyla, Mesih İnanlıları yalnız insanların ruhsal sorunlarıyla değil, toplumsal sorunlarıyla da ilgileniyorlar.

Tarih, Mesih İnanlılarının içinde yaşadıkları toplumun üzerindeki etkilerini gösteren örneklerle doludur; onlar nereye gittilerse, orada hastaneler kurup, eğitim etkinliklerini çoğalttılar. Bu konuda birkaç örneğin ele alalım.

Müjdeci Neving, Çin'deki Şantung eyaletinde bugüne dek südürdüğü narenciye endüstrisini başlattı. 'Basil Misyonerleri' kahve ve kakao'u Ghana'ya tanıtarak, bu ülkenin ekonomisinde bir devrim yarattılar. James McKean, Kuzey Tayland'ın üç ana sağlık sorunu olan çiçek hastalığını, sıtmayı, ve cüzamı ortadan kaldırdı. Mesih İnanlıları misyonerleri, yerlileri sömüren hükümetler ve şirketlerden korumaya çalıştılar ve kölelikle savaştılar; Çin'de afyon ticareti, ayak sarılması (Çin'de küçük kızların ayaklarının fazla büyümemesi için yapılan bir gelenek idi) ve kız bebeklerin öldürülmesi geleneğiyle mücadele ettiler. Hindistan'daki dul kadın yakma geleneği, küçük çocuk soykırımını, Hint tapınaklarında resmen işlenen fahişeliği, ve toplumdaki sınıf (kast) sistemini yok etmeye çalıştılar.

Tarihçiler İngiltere'nin, Fransa Devrimi gibi kanlı ve vahşi bir devrimden korunmasını Müjdeci John Wesley ile başlanan ruhsal uyanışa bağlıyorlar. William Wilberforce ve Mesih İnanlısı olan diğer İngiliz parlamenterler yaşamlar boyunca köleliğin ortadan kalkması için çalıştılar. Ayrıca cezaevlerindeki kötü durumlarla, eğitim ve endüstri konularıyla ve diğer toplumsal sorunlarla da ilgilendiler.

Özellikle eğitim alanında Mesih İnanlıları ve gönderdikleri misyonerler dünya çapında katkıda bulundular. Her nereye gittilerse, hiç bir karşılık

beklemeden okullar kurdular. Buna en güzel bir örnek olarak, Türkiye'yi verebiliriz.

Türkiye'nin Borcu

1830'larda Türkiye'de erkeklerin %90'i ve kadınların hemen hemen %100'nünün okuması yazması yoktu. Bütün Türkiye'de bir tek lise yoktu. İlk lise 1834'de erkek çocuklar için misyonerler tarafından Pera'da (İstanbul Beyoğlu semtinde) kuruldu. 1840'ta okul Bebek'e taşındı. Verdiği dört yıllık eğitimde Türkçe, matematik, fen, felsefe, tarih, ve din dersleri işlendi. Hemen ardından da İznik, Kayseri, ve Sivas'ta da liseler açıldı. 1913'te Mesih İnanlılarının kurduğu liselerin sayısı 33'e ulaştı. 1845'te ilk kız lisesi bir Mesih İnanlısının evinde (bay ve bayan Goodell'de) açıldı. İstanbul'da 1871'de başka bir kız okulu açıldı, ve ardından Mesih İnanlıları da Adapazarı, Adana, Gaziantep, Bitlis, Bursa, ve Van'da kız okulları kurdular.

Türkiye'de yüksek eğitim temellerini atan da Mesih İnanlıları idi. İstanbul'daki Amerikan Kız Koleji, Robert Koleji, Boğazıcı Üniversitesi, İzmir'deki 'International School', ve Tarsus'taki Amerikan Koleji bugüne dek faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu İlginin Kaynağı Neder?

Mesih İnanlıları neden toplumdaki sorunlar ile ilgileniyorlar? Çünkü adil olan Tanrı'nın toplumdaki adaletsizlikleri ortadan kaldırması, seçmiş olduğu halk aracılığıyla gerçekleşecektir. İsa bunu hesap günü hakkında konuşurken böyle anlattı:

“O zaman Kral (yani, Tanrı), sağındaki kişilere, ‘Sizler, Babamın kutsadıkları, gelin!’ diyecek. ‘Dünya kurulduğundan beri sizin için hazırlanmış olan egemenliği miras alın! Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek verdiniz; susamıştım, bana içecek verdiniz; yabancıydım, beni içeri aldınız; çıplaktım, beni giydirdiniz, hastaydım, benimle ilgilendiniz, zindandaydım, yanıma geldiniz.’ O vakit doğru kişiler O’na şu karşılığı verecekler: ‘Ya Rab, biz seni ne zaman aç görüp doyurduk, ya da susamış görüp içecek verdik? Seni ne zaman hasta ya da zindanda görüp yanına geldik?’ Kral da onlara şöyle cevap verecek: ‘Size doğrusunu söyleyeyim, bunu en basit kardeşlerimden biri için yaptığınızı, benim için yapmış oldunuz’” (İncil: Matta 25:34-40).

İnsan Bir Bütündür

Mesih İnanlıları (gerçek Hristiyanlar, sırf İncil'e inananlar) insanı bir bütün olarak görüyorlar. İnsan, sadece sonsuz ızdıraptan kurtarılacak bir can değil, ya da sadece yemeğe, giyime, barınacak yere ve sağlığa ihtiyacı olan bir beden de değil. İnsan yalnız toplumsal bir yaratık da değil. Ademoğlu bir bütündür. Eğer komşumuzu kendimiz gibi seversek (İncil: Markos 12:31), onu tamamen sevmeliyiz. Yani ruhsal, bedensel, ve toplumsal ihtiyaçlarıyla ilgilenmemiz gerekir.

Gerçek iman ve sevginin birbirine sıkı sıkıya bağlanmış olması gerekir. Yakup peygamberin dediği gibi, *“Kardeşlerim, eğer bir kimse iyi eylemleri yokken imanı olduğunu söylerse, bu neye yarar? Öyle bir iman o kimseyi kurtarabilir mi? Bir erkek ya da kız kardeş çıplak ve günlük yiyecekten yoksunken, sizden biri ona, ‘Esenlikle git, ısınmanı ve doymanı dilerim’ derse, ama beden gereksindiklerini vermezse, neye yarar? Bunun gibi, tek başına eylemsiz iman da ölüdür”* (İncil: Yakup 2:14-17).

İsa nasıl yoksul, hasta, acıkmış ve aciz olan kitlelere acıdıysa (İncil: Matta 9:36) ve onlar için *“yüceliğinden soyunarak kul özünü aldıysa”* (İncil: Filipililere Mektup 2:7,8), O'nun izinde yürüyenler de kendi refahını, rahatını, kültürünü hiçe saymalılar. Gerçek Mesih İnanlıları, Mesih İsa'yı örnek alarak,

başkalarının yararını gözetmeye çalışıyorlar. *“Aranızda birinci olmak isteyen, hepinizin kulu olsun. Çünkü İnsanoğlu (İsa Mesih) bile hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları uğruna fidyeye olarak vermeye geldi”* (İncil: Markos 10:44-45).

Mesih İnancılıları âdemoğlunun Tanrının benzeyişinde yaratıldığını, ve İsa Mesih’in pahası biçilmez kanıyla satın alındığına inanırlar. Dolayısıyla, insanoğlunun bütün sorunları, ruhsal ya da toplumsal olsun, Mesih İnancılısını ilgilendirir. İnsana hizmet etmek Tanrı’ya da hizmet etmek demektir. Çünkü gerçek iman sevgide sonuçlanıyor, ve gerçek sevgi de hizmette tamamlanıyor. *“Yalnız sevgiyle etkin olan imanın değeri vardır. Birbirinize sevgiyle hizmet edin”* (İncil: Galatyalılar 5:6,13). *“Yavrularım, sözle ve dille değil, eylemle ve içtenlikle sevelim. Böylelikle gerçeğe ait olduğumuzu bileceğiz”* (İncil: Yuhanna 3:18-19).

4

Ne Var Bir İsimde?

Ne var bir isimde? Sanırım Shakespeare'di bu soruyu soran. Diyor ki, güle başka bir isim versen bile, gül güldür, yine tatlı kokar, yine güzelliğini korur. Bir eşyaya, bir kişiye nasıl bir ad takmak istersen tak; önemli olan, takılan ad değil, o nesnenin, o kişinin vasıfları, özellikleridir. Peki, İsa Mesih'e inanan, onun gerçek izleyicileri olan kişilere nasıl bir ad taktığımız önemli midir?

Geleneksel olarak Hz. İsa'nın öğretisine bağlı olan kişiye Hıristiyan adı verilmektedir. Bu isim nereden geliyor? Tevrat, Zebur ve peygamberlerin yazılarını içeren Eski Antlaşma'da Tanrı, dünyaya göndereceği bir Kurtarıcı'dan söz etmektedir. Bu kişi İbranice "Maşıya" (yani "Mesih", "meshedilen") adıyla tanıtılmaktadır (bkz. Kutsal Kitap: Daniel 9:24-26). Eski çağlarda birinin başına yağ sürülerek yapılan meshetme işlemi, o kişinin önemli bir göreve atandığını göstermekteydi. Demek ki, yüzyıllar boyunca Yahudi halkının beklediği büyük Kurtarıcı, Tanrı tarafından seçilen, göreve atanan ve bu görevi yerine getirmek üzere güçle donatılan biri olacaktı.

Çağın yaygın kültür dilinde kaleme alınan İncil’de “Maşiya” adı Grekçe karşılığı “Hristos” olarak geçmektedir. İsa’nın zamanında anadili İbranice (daha doğrusu, bu dilin yakın akrabası Aramice) olan “Maşiyah” derken, Grekçe konuşanlar bunun yerine “Hristos”tan söz etmeye başladılar (bkz. İncil: Yuhanna 1:41; 4:25). Ve İncil’de bu unvan mucizeler yapan, Tanrı’dan bildiriler ileten, hatta Tanrı’nın öz cevherinden olma iddiasında bulunan İsa için kullanılmaktadır. Yüzyılların kurtuluş vaatleri, beklenen Mesih’in ta kendisi olan İsa’nın dünyaya gelmesiyle gerçekleşmiş oldu. İsa Mesih dediğimiz zaman, Mesih bir soyadı değil, bir unvandır; İsa’nın dünya üzerindeki görevini belirten ve gerçek kimliğini tanıttan bir isimdir.

İsa Mesih’in ölümü ve dirilişinden sonra çoğalıp yayılan izleyicilerine yetkililerce yeni ve tehlikeli bir tarikat gözüyle bakılmaya başlandı. Henüz resmi bir sıfat kazanmamış olmasından ötürü bazen bu harekete sadece Yol adı veriliyordu (İncil: Elçilerin İşleri 9:2; 19:23). Oysa ilginç bir gelişmenin sonucunda görüyoruz ki, ilk kez bugünkü Türkiye sınırları içinde bulunan Antakya kentinde İsa Mesih’in izleyicilerine Hıristiyan, yani Hristoscu (=Mesihçi) adı verildi (İncil: Elçilerin İşleri 11:25-26). Bu terim büyük olasılıkla ilk başlarda alaycı bir biçimde kullanılmaktaydı. Ama zamanla tutunmayı başaran isim bu oldu.

Ne yazık ki, Hırsiyian adı zamanla yozlaştırılmış bir isimdir. Daha ilk yüzyıllarda bile bu ad yürekten gelen bir inancı belirteceği yerde, doğuştan takılan bir etiket haline geldi. Hiç kuşkusuz, bütün tarih boyunca gerçek Hıristiyanlar varlığını sürdürmüştür. Ama bu ad sırf topluma ayak uydurmak ya da siyasal çıkar elde etmek gibi nedenlerle benimseyenler, bugün de olduğu gibi hep çoğunluktaydı.

İncil'in açık öğretisine göre babadan oğula geçen, kimliğe yazılıp orada kalan Hıristiyanlık diye bir şey kesinlikle yoktur. Gerçek Hıristiyanlık, diri bir Kurtarıcı'ya yönelik diri ve yürekten bir inançtır. Gerçek Hıristiyan da, yalnız ve yalnız Mesih'e bağlanan, O'nun çarmıh üzerinde sunulan kurbanın sayesinde günahları bağışlanan ve yaşamı O'na vermiş olan kişidir. Bu durumda olmayıp da Hıristiyan adıyla etiketlenen kişi (ister bilinçli, ister biliçsiz) sahtedir. Herhangi bir yabancı ot kendine gül dedirtmek isteyebilir; ama gül kokusu ve görünümü, gül özü yoksa, ne derse desin gül değildir.

Müslüman komşularımız için Hıristiyan adı nasıl bir anlam taşımaktadır? Tarafsız bir tanımlama bulmak umuduyla Türk Dil Kurumunun 1988 baskısı *Türkçe Sözlüğü*'ne baktım, ama Hıristiyan/Hıristiyanlık sözcüğü orada yer almıyor. Müslüman var, Musevi var, Hindu var, Buddhist var, Hıristiyan yok! Çok tuhaf—acaba bunda bir kasıt mı var?! Ne yazık ki, aralarında oturduğumuz çoğunluğun kafasında

Hıristiyan terimi pek olumlu çağrışımlar yapmamaktadır. Rumlar, Ermeniler, Haçlılar, Batı dünyasının ahlâksızlık ve maddecilik bataklığına batmış kitleleri hemen akla gelmektedir. Tarih boyunca Hıristiyan etiketi takınan, ama gerçek Hıristiyan olmaktan çok uzak olan kişiler tarafından bu kutsal isim karalanmış, lekelenmiştir. Biz de kendimizi böyle mi tanıtmak istiyoruz? Pek sanmıyorum.

Ama isim konusunda başka seçeneğimiz var mı? Yukarıda gördüğüm gibi, Hıristiyan adı sözcük anlamıyla Mesihçi/Mesih'e inanan terimiyle eşanlamlıdır. Ne var ki, alışılanın dışında bir terim kullanmaya kalktığımız zaman, bu kez hükümetin yetkilileri (ve bir ölçüde de halk) bizi başka türlü bir öcü olarak görmeye başlar. Sanki yeni bir tarikat, devletin varlığını tehdit eden tehlikeli bir örgüt türemiş. Oysa bu hiç de yeni bir felsefe değil, kökleri İncil'in sayfalarına, birinci yüzyıla ve Anadolu topraklarına kadar uzanan diri bir inançtır.

Öyle görünüyor ki, bütün olumsuz çağrışımlarına karşın Hıristiyan adını kullanmak zorundayız. Yine de yaymak istediğimiz kurtuluş müjdesini, İncil'in gerçek öğretişinden uzaklaşıp bu güzel adın yüzkarası olan ölü dincilikten ayırabilmek için Hıristiyan sözcüğünün önüne çeşitli sıfatlar getirmemiz gerekecek: gerçek Hıristiyan, İncil'e bağlı Hıristiyan, Mesihçi, Mesih

İnanlısı gibi terimlere rastlayabilirsin. Bunların tümü aynı anlama gelmektedir—İncil’de belirtilen anlama.

Galiba başladığımız noktaya dönmüş bulunuyoruz. Kendimize ve inancımıza nasıl bir ad takmak istersek takalım, önemli olan, olumlu bir yaşamla bu ada kazandırdığımız anlamdır. Sahte Hıristiyanlık, inancı ölmüş olan ismen Hıristiyanlar çoktur. Bu adı hakketmiş kişiler olmak istiyorsak, bizde Mesih’in kokusu ve görünümü, O’nun özü bulunmalıdır.

5

Böcek Beyinliler

Allah'ın özünü asla kavrayamıyoruz. O'nu kavrayabilseydik, Allah insan aklı kadar küçük oluverirdi! “Üçlü Birlik” terimiyle de insan aklının asla anlayamadığı bir kavram dile getiriliyor. Allah'ın özünü, üçlü birliğini anlayabilseydik, Allah tapınmamıza layık olmazdı! Gerçekte yaşayan Allah düşünebileceğimizden çok daha üstündür.

TBMM binsasının bir penceresinde oturan bir böcek neler idrak edebiliyor? Bir cam parçası, belki de pencere çerçevesi ve birkaç tuğla... Fakat bu binanın ne olduğunu, ne için kullanıldığını ve içinde neler konuşulduğunu asla anlayamaz, bunlar ona anlatılamaz. Çünkü bunun gibi kavramlar böcek beyinlerinin anlayamacağı kadar üstündür. Biri gelip de ona TBMM'nı anlatmak istese böcek hiçbir şey anlayamaz. Fakat bir insan, insan yüceliğinden soyunarak böcek özünü, benzeyişini üstüne alabilseydi, belki yüce kavramlardan eksik olan böcek dilinde bir şeyler anlatmaya çalışabilirdi.

Biz de Allah'a karşı ve O'nun üçlü birliğine karşı TBMM binasında oturan küçücük böcekler gibiyiz. Allah'ın özünü ve amaçlarını kavrayamayız.

Yine de Allah bizi düşünüyor, bizimle bir ilişki kurmak istiyor. O'nun için Tanrı'nın Sözü insan bedenine büründü ve İsa Mesih olarak dünyamıza geldi. O'nun kişiliğini, sevgisini, kutsallığını, adaletini az da olsa kavrayabilelim ve kavrayınca O'na tapıalım diye kendini insan kadar küçülttü!

6

İsa'nın Ölümü: Tarih mi, Masal mı?

Kime İnanalım?

Kur'an-ı Kerim İsa'nın ölmediğini öne sürüyor. Tarih ise bu konuya daha farklı yaklaşıyor. Kur'an, İsa'nın ölümüne tanık olanların söylediklerinin tam tersini ileri sürüyor. İşte iki tanığımız: Tarih ve Kur'an. Hangisine inanalım? Üçüncü bir tanık çıkıp da tarih ya da Kur'an'ın birini desteklerse bu süpriz tanığa inanmamız gerekmez mi? Dünyanın bütün ülkelerinde adalet mekanizması böyle işlenmektedir. "İki tanık adamı ipe götürür!"

İsa'nın ölümünden 600 yıl sonra ortaya çıkan Kur'an, O'nun ölmediğini ileri sürüyor. Birinci, ikinci, ve üçüncü yüzyıllarda yaşamış olan Yahudi ve Romalı tarihçilerden ise, tam tersini öğreniyoruz. Josefus, Takitus, ve Lusian gibi Hıristiyan olmayan, hatta Hıristiyanlara karşı olan tarihçiler, İsa'nın öldüğünü açıkça söylüyorlar. Hangisine inanalım?

Kur'an'ın İddiası

Karara varmadan önce, Kur'an'ın iddiasını, sonra da tarihçilerin iddialarını gözden geçirelim. Ondan sonra, kalan şüphelerimizi silebilen üçüncü süpriz tanığımızın iddialarını dinleyelim.

Kur'an'ın Nisa Suresi 157. ayet şöyle diyor:

“Biz Allah'ın elçisi, Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük!” demelerinden ötürü... Oysa onu öldürmediler ve asmadılar; fakat (İsa) onlara benzer gösterildi. O'nun hakkında anlaşmazlığa düşenler, ondan yana tam bir kuşku içindedirler. O hususta bir bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. O'nu yakinen öldürmediler.” (Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali, Kılıç Kitabevi, Anafartalar Cad. Timur Sok. 50 Yıl Pasajı 4, 14, Ankara).

Bundan kesin bir tanıklık olmaz; fakat bu ifade tarihi bakımdan doğru mu? Eğer İsa ölmediyse, olup bitenler nasıl açıklanırdı? Yani, Kur'an'ın dediği nasıl tarihi gerçeklere uyar? Ünlü İslam araştırmacı Muhammed Ataurrahim, *Bir İslam Peygamberi Hz. İsa* adlı kitabında olayı şöyle anlatmaya çalışıyor:

“Hz. İsa’nın bir şakirti olan Yudas İscariot (Yahuda İskariyot) Hz. İsa’nın yakalanmasına yardımcı olduğu takdirde otuz parça gümüş alınacağına dair Romalılardan söz almıştı. Yakalanma planının suya düşmesini önlemek için, teşebbüsün gece yapılmasına karar verildi. Hz. İsa’nın yandaşlarıyla beraber gittiği yere gelindiğinde, Yudas’a Hz. İsa’yı öpmesi söylenmişti, öyle ki yabancı Romalı askerler Hz. İsa’yı tanıyabilsin. Fakat plan suya düştü. Askerler karanlıkta şaşırıldılar, iki Yahudi karanlıkta birbirine karıştırıldı ve askerler Hz. İsa’nın yerine yanlışlıkla Yudas’ı yakaladılar. Kaçışı hayırlı oldu. Suçlular Pilatus’un, Roma Magistrate’sinin önüne getirildiğinde, olayların dramatikliği herkesi memnun edecek şekilde gelişti. Yahudilerin büyük bir çoğunluğu memnundular, çünkü mucize sonucu hain mahkeme salonundaydı; Romalılar memnundu, çünkü Yudas’ın ölümü ile kabahatlerini örteceklerdi” (Ataurrahim, Muhammed, Bir İslam Peygamberi Hz. İsa, s. 42-43, İnsan Yayınları, İstanbul, 1985).

İşte, bir İslam düşünürünün uydurduğu senaryo.

Tarihçilerin İddiaları

Bu konuya ilişkin Hristiyan olmayan tarihçiler ne diyor? 1. yüzyılın ilk yarısında yaşayan Latin tarihçilerinin en ünlüsü olan Takitus, milattan sonra 64. yılında Roma yangınından İmparator Neron'un sorumlu olduğuna dair ilişkin söylentileri kaleme alırken şöyle der:

“Neron’u yangını bizzat kendisi tertiplemiş olduğu ithamlarından hiçbir kuvvet, ne insanlardan gelecek bir yardım, ne bir kralın cömertlikte bahsedebileceği aflık ne de tanrıları arz edilecek tövbeler kurtarabildi. Bu söylentileri bastırmak amacıyla, o devirde anlaşılmadıklarından herkes tarafından nefret edilen Hristiyanları suçlandırdı. İnanılmayacak derece de ağır cezalarla işkence etti onlara. Hristiyanlığın kurucusu Hristos (Mesih), Tiberius hükümdarlığı devrinde Yahudiye bölgesinde valilik eden Pontius Pilatus tarafından bir suçlu olarak öldürülmüştür. Ama bu zararlı batıl inanç bir süre için örtbaş edilseyse de Yahudiye bölgesinde yeniden ortaya çıkmakla kalmadı, Roma’ya da yayıldı” (Takitus, Annals, XV., s. 44).

II. yüzyılda yaşayan Lusian, İsa’dan şöyle bahseder:

“...bu yeni inanişu dñnyaya tanittiği için armiha gerilen adam... Bundan başka Grek tanrularını bırakıp armiha gerilmiş olan bu kişiye inanan insanlar kurallarına göre yaşamaya başladıklarından beri birbirleriyle kardeş olduklarına inanmiş bulunuyorlar” (Lucian, The Passing of Peregrinus, s. 12, 13).

Görülüyor ki, armih hikayesi Roma’da, olayın yer aldığı birkaç yıl içinde Hristiyan olmayan toplum tarafından da biliniyordu, ve Hristiyanlığa düşman olan putperest tarihçiler bile İsa’nın yaşamış ve armiha gerilmiş olduğu fikrini destekliyorlar.

Kime inanalım? Olaylardan 6 yüzyıl sonra ortaya cıkan ve o ana kadar hiç kimsenin aklına gelmeyen Kur’an’ın açıklamasına mı, yoksa olayları yakından inceleyen tarihçilere mi inanalım? Eğer bunlar arasında seçim yapmak zor ise, kalan şüphelerimizi silecek, kesin çözümü sağlayacak nc tanık, İncil’in, kimden yana olduğuna bakalım.

İncil’in İddiaları

İncil’in ilk dört kitapçığı, Matta, Markos, Luka, ve Yuhanna, hiç bir çelişki olmaksızın İsa’nın armiha gerilmesini ve ölümünü anlatıyor. Sayfalarımız sınırlı olduğu için, yalnız Yuhanna’nın ifadesini

inceleyeceğiz. Yuhanna 19:17-42’de şunları okuyoruz:

“Askerler İsa’yı alıp götürdüler. İsa çarmihını kendisi taşıyıp Kafatası—İbranicede Golgota—denilen yere çıktı. O’nu orada çarmıha gerdiler. O’nunla birlikte iki kişiyi daha, İsa ortada, onlar da iki yanında olmak üzere çarmıha gerdiler. Pilatus bir de yafta yazıp çarmihın üzerine astırdı. Yaftada şöyle yazılıydı: ‘Nasıralı İsa—Yahudilerin Kralı’

İsa’nın çarmıha gerildiği yer kente yakındı. Böylece İbranice, Latince, ve Grekçe yazılmış olan bu yaftayı Yahudilerin birçoğu okudu. Bu yüzden Yahudilerin başkahnleri Pilatus’a, ‘Yahudilerin Kralı diye yazma,’ dediler. ‘Kendisi, Ben Yahudilerin Kralıyım dedi’ diye yaz.’ Pilatus, ‘Ne yazdımsa, yazdım’ karşılığını verdi.

Askerler İsa’yı çarmıha gerdikten sonra O’nun giysilerini aldılar. Her birine birer pay düşecek biçimde dört parçaya böldüler. Mintanını da aldılar. Mintan boydan boya dikişsiz bir dokumaydı. Birbirlerine, ‘Bunu yırtmayalım’ dediler. ‘Kimin olacak diye kura çekelim.’ Bu olay, şu Kutsal Yazı yerine gelsin diye oldu: ‘Giysilerimi

aralarında paylaştılar, elbisem üzere kura çektiler.'

Bunlar askerler yaptı. İsa'nın çarmihının yanında ise annesi, annesinin kızkardeşi, Klopa'nın karısı Meryem ve Mecdelli Meryem duruyordu. İsa, annesiyle sevdiği öğrencinin yakınında durduğunu görünce annesine, 'Anne, işte, oğlun!' dedi. Sonra öğrenciye, 'İşte, annen!' dedi. O andan itibaren öğrenci, Meryem'i kendi evine aldı. Daha sonra İsa, her şeyin artık tamamlandığını bilerek Kutsal Yazı'nın yerine gelmesi için, 'Susadım!' dedi. Orada ekşimiş üzüm suyu dolu bir kap vardı. Üzüm suyuna batırılmış bir süngeri zufa dalına takarak O'nun ağızına uzattılar. İsa üzüm suyunu tadınca, 'Tamamlandı!' dedi ve başını eğerek ruhunu teslim etti.

Yahudiler Pilatus'tan çarmıha gerilmiş adamların bacaklarının kırılmasını ve cesetlerin kaldırılmasını istediler. Hazırlık günü olduğundan, cesetlerin Sept günü çarmıhta kalmasını istemiyorlardı. Çünkü o Sept günü büyük bayramdı. Bunun üzerine askerler gidip birinci adamın, sonra da İsa'yla birlikte çarmıha gerilmiş olan öteki adamın bacaklarını kırdılar. Ama İsa'ya gelince O'nun ölmüş olduğunu gördüler.

O'nun için bacaklarını kırmadılar. Bununla birlikte, askerlerden biri O'nun böğrünü mızrakla deldi. Böğründen hemen kan ve su aktı. Bunu gören adam tanıklık etmiştir ve tanıklığı doğrudur. Doğruyu söylediğini bilir. Siz de iman edesiniz diye tanıklık etmiştir. Bunlar, 'O'nun tek kemiği kırılmayacaktır' diyen Kutsal Yazı'nın yerine gelmesi için olmuştur. Yine de başka bir Yazı'da, 'Bedenini destekleri adama bakacaklar' deniyor.

Bundan sonra Aramatyalı Yusuf, İsa'nın cesedini kaldırmak için Pilatus'a başvurdu. Yusuf, İsa'nın öğrencisiydi, ama Yahudilerden korktuğundan bunu gizli tutuyordu. Pilatus izin verince, Yusuf gelip İsa'nın cesedini kaldırdı. Daha önce geceleyin İsa'nın yanına gelmiş olan Nikodim de otuz litre kadar karışık mür ve sarısabır özü alarak geldi. İkisi, İsa'nın cesedini alıp Yahudilerin gömme geleneğine uygun olarak onu baharatla keten bezlere sardılar. İsa'nın çarmıha gerildiği yerde bir bahçe, bu bahçenin içinde de henüz hiç kimsenin konulmadığı yeni bir mezar vardı. O gün Yahudilerin Hazırlık günüydü. Mezar da yakın olduğundan İsa'yı oraya koydular.”

İşte, İsa'nın çarmıha gerilmesi ve ölümü bütün ayrıntılarıyla tarif edilmektedir. İsa, kesin olarak, annesinin gözlerinin önünde öldü. Anne oğlunu tanımaz mı? Çarmıhta Yudas değil, İsa gerilmişti. İncil zaten Yudas'ın ölümünü anlatıyor:

“İsa'yı ele veren Yahuda (Yudas) O'nun mahkum edildiğini görünce yaptığına pişman oldu. Otuz gümüş parayı başkahinlere ve ihtiyarlara geri götürdü. 'Ben suçsuz birini ele vermekle günah işledim' dedi. Onlar ise, 'Bundan bize ne? Onu sen düşün' dediler. Yahuda paraları tapınağın içine fırlatarak oradan ayrıldı, gidip kendini astı” (İncil: Matta 27:3-5).

“Kan ve Su” Kanıtı

İsa'nın gerçekten ölmüş olduğuna hiç bir şüphe yok. Roma İmparatorluğunun cellatları işlerini çok iyi biliyorlardı—onlar için ölü bir bedenle hâlâ yaşayan bir bedeni ayırmak zor değildi. Üstelik Yuhanna askerlerden biri İsa'nın göğsünü mızrakla deldiğinde, böğründen kan ve su aktığını görmüştü. Doktor olmadığı için, gördüğü kan ile su karışmasına şaşmıştı. Yine de, suyu gördüğünü ısrarla söylüyor: *“Bunu gören adam tanıklık etmiştir ve tanıklığı doğrudur.”* Eğer Yuhanna bir doktor olsaydı, durumu anlayabilirdi; çünkü herhangi bir doktor, kanın pıhtı ve

serum şeklinde ayrılmasının ölümün kesin bir kanıtı olduğunu bilir.

Evet, İsa çarmıha gerilip öldü. Hem putperest, inanmak istemeyen tarihçiler, hem de görgü tanıkları olan İncil'in yazarları, İsa'nın öğrencileri, buna tanıklık etmektedir. Kime inanalım? Olaydan 600 yıl sonra Arap peygamberi tarafından uydurulmuş bir hikayeye mi, yoksa tarafsız tarihçilere ve görgü tanıklarına mı?

Ne Fark Eder?

Bütün bunların önemi nedir? Neden böyle uzun uzun İsa'nın ölümü üzerinde duruyoruz? Bunun iki nedeni var:

Birincisi, İsa'nın ölümü Kur'an'ın güvenilirliğini ortaya çıkarıyor. İkincisi ise, daha önemlidir. Çünkü İsa'nın ölümü anlamsız, rastgele bir olay değildi. Bütün peygamberlerin öngördüğü günahlarımızın karşılığı idi. İsa Mesih bizim uğrumuza boğazlanan kurban oldu. İsa hakkında, Yeşaya peygamber O'nun gelişinden 600 yıl önce şöyle yazmıştı:

“Aslında hastalıklarımızı o üstlendi, acılarımızı o yüklendi. Bizse Tanrı tarafından cezalandırıldığını, vurulup ezildiğini sandık. Oysa, bizim isyanlarımız yüzünden onun bedeni deşildi, suçlarımız

yüzünden o eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza Ona verildi. Bizler onun yaralarıyla şifa bulduk. Hepimiz koyun gibi yoldan sapmıştık, her birimiz kendi yoluna döndü. Yine de RAB hepimizin cezasını ona yükledi. O baskı görüp eziyet çektiyse de ağzını açmadı. Kesime götürülen kuzu gibi, kırkıcıların önünde sessizce duran koyun gibi açmadı ağzını... Bundan dolayı ona ünlüler arasında bir pay vereceğim, ganimeti güçlülerle paylaşacak. Çünkü canını feda etti, başkaldıranlarla bir sayıldı. Pek çoklarının günahını o üzerinde aldı, başkaldıranlar için de yalvardı” (Kutsal Kıtap: Yeşaya 53:4-7.12).

Mesih İnanlılarının ümidi tamamen İsa'nın ölümüne bağlanmaktadır. Eğer İsa ölmeseydi, Mesih İnanlıları herkesten çok acınacak duruma düşerlerdi. Ama, hamdolsun ki İsa öldü! Günahlarımızı yükledi ve bizim yerimize çarmıha gerildi, bizim hak ettiğimiz ölümü O üstlendi. İsa'nın aracılığıyla Tanrı'nın adaleti yerine geldi ve artık hesap gününde hiç korkmadan O'nun önünde durabiliriz. Ne büyük sevgi, ümit, ve müjde!

Fakat müjde burada bitmiyor. İsa öldü, gömüldü, ve üçüncü günde dirilip, mezardan çıktı! İsa ölümü yenip, zafer kazandı.

7

İsa Mesih'in Dirilişİ

İsa Mesih'in Kendi Dirilişİ Hakkındaki Tanıklığı

Müslümanlar, İsa Mesih'in ölmediğine inandıkları için, O'nun dirilişine inanamazlar. Geçen bölümde İsa'nın ölümü ele alındı. Hem Hıristiyan olmayan o çağların Yahudi ve Romalı tarihçiler, hem de görgü tanıkları olan İncil yazarlarının sunduğu ifadeler inceledikten sonra, O'nun çarmıhta ölmesinin tarihsel bir olay olduğu saptandı. Olaydan 600 yıl sonra gelen Kur'an'ın o ana kadar hiç kimsenin kabul etmediği, hatta düşünemediği, dayanıksız uydurması hem mantıksal hem de tarihsel nedenlerle reddedildi. İsa'nın gerçekten öldüğü kararlaştırıldı.

İsa Mesih ise, pek uzun süre mezarda kalmadı! Kutsal Yazılara göre, ölümü yenip, üçüncü gün dirilerek, ölüme karşı son ve kesin zaferi kazandı. İncil, O'nun dirilişİ üzerinde önemle duruyor; bu öğretiler Hıristiyanlığın dayanak noktası olduğu denilebilir. O'nun dirilişİ Hıristiyanlığın temelidir. İsa'nın öğrettiklerinin doğru ve gerçek olup olmadığı bu

doktrine bağlanmaktadır. Çünkü İsa çarmıha gerilmeden önce kendisi hakkında peygamberlikte bulunmuştu:

“Bundan sonra İsa, kendisinin Kudüs’e gitmesi, ihtiyalar, başkahnlar ve din bilginlerinin elinden çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini öğrencilerine anlatmaya başladı” (İncil: Matta 16:21).

İsa ölümden dönmeseydi, kendini yalancı yerine koymuş olurdu. Oysa ölümden dirildiyse, öğretilerinde inanmak zorunda kalıyoruz. “Yakında öldürüleceğim ve gömüldükten birkaç gün sonra sapasağlam mezardan çıkacağım” gibi iddialarda bulunan kişi genellikle kaçık sayılır. Ama adamın sözü gerçekleşmişse, ona bambaşka gözle bakılır! Adam, en azından, olağanüstü bir peygamber olmalı!

Eğer biri Hıristiyanlığa öldürücü bir darbe vermek isterse (ve bunu isteyenlerin sayısı az değildir), İsa’nın dirilmediğini kanıtlamak yeter. İncil’in dediği gibi,

“Mesih dirilmemişse, imanımız boştur; siz hâlâ günahlarınızın içindesiniz. Buna göre Mesih’e ait olarak ölmüş olanlar da mahvolmuşlardır. Eğer yalnız bu yaşam için Mesih’e ümit bağlamışsak, herkesten

daha çok acınacak kişileriz” (İncil: 1 Korintliler 15:17-19).

Eğer İsa dirildi ise, bütün söylediklerine inanmalıyız. Bu da O'nun gerçekten Tanrı'nın Oğlu olduğu anlamına gelmektedir! Dirilişi mucizelerin mucizesi olur. Dirilişine inanabilirsek, İncil'in öbür öğretilerine inanmak kolay olur.

İsa'nın dirilişini yalanlamaya çalışan beş ayrı teoriyi ele alalım:

1. Teori: İsa'nın yerine başka biri çarmıha gerilmiş

İslam dünyasında çok yaygın olan bu teoriye göre, yanlış adam çarmıha gerilmiştir. Bu teori geçen bölümde gözden geçirdik, hem Kur'an-ı Kerim'in hem de İncil'in açısından inceledik. Tarihsel ve mantıksal delillerin yanısıra görgü tanıkları olan İncil'in yazarlarının da ifadelerini ele aldıktan sonra, bunun ne kadar mantıksız ve dayanaksız olduğunu kanıtladık. Bazı Müslüman düşünürlerden başka, tarafsız hiç bir kimse buna inanmaz. Bu görüşü desteklemek için 16. yüzyılda yazılmış olan hem İncil'le hem de Kur'an'la çelişen sahte “Barnabas İncili'ne” başvurulmuştur. Birçok Müslüman düşünürler bile, içinde pek çok çelişki bulunduğu için, bu dokümana değer vermez.

2. Teori: İsa hiç ölmemiş—sadece bayılmış

Birçok kişi, annesi dahil, İsa'nın ölümüne tanık oldu. Üstelik, bunca zaman ve acı çeken, çarmıha gerilen, gömülen, ve bundan sonra üç gün susuz yemeksiz mezarda yatan biri, mezarın kapısının mühürlenmiş kocaman taşını sert Romalı nöbetçi askerlerin gözleri önünde nasıl yuvarlayıp kaldırabilir?

3. Teori: İsa'nın öğrencileri bir birsam görmüşler

Bu teoriye göre, İsa'nın öğrencileri büyük öğretmenlerini o kadar çok görmek istediler ki, dirileceğine öyle kesinlikle inandılar ki, O'nu sanılamaya başlamışlar. Yani, gerçekte var olmayan şeyleri görmeye başlamışlar. O'nun birsamını görmüşler! Ama bu teori de gerçeklere uymuyor çünkü kutsal yazılardan öğrencilerin, sevgili öğretmenlerinin çeşitli uyarılarına rağmen, O'nun ölümünden dirileceğine akıllarına erdiremediğini biliyoruz:

“İsa onlara, ‘Sizi akılsızlar! Peygamberlerin tüm söylediklerine inanmakta ağır davranan kişiler! Mesih’in bu acıları çekmesi ve yücelliğine kavuşması gerekli değil miydi?’ dedi. Sonra Musa’nın ve tüm peygamberlerin yazılarından başlayarak, Kutsal Yazıların hepsinde

kendisiyle ilgili olanları onlara açıkladı”
(İncil: Luka 24:25-27).

Birçok insan İsa Mesih’i değişik değişik yerlerde gördüler; O’nunla birlikte yemek yiyen, konuşanlar da vardı. Pavlus şöyle tanıklık ediyor:

“Aldığım bilgiyi size öncelikle ilettim. Şöyle ki, Kutsal Yazılar uyarınca Mesih, günahlarımıza karşılık öldü, gömüldü, ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi. Kifas’a (Petrus), sonra Onkilere görüldü. Daha sonra da beş yüzden çok kardeşe aynı anda görüldü. Onların çoğu hâlâ yaşıyor, bazılarıysa öldüler. Bundan sonra Yakub’a, sonra bütün elçilere, en sonunda, zamansız doğmuş çocuk gibi olan bana da görüldü”
(1 Kor. 15:3-8).

O kadar çok insan, değişik zamanlar ve yerlerde aynı sanrıyı göremezler. Üstelik, unutmayalım ki, birinci yüzyılın İsa Mesih izleyicilerine hem Yahudiler hem Roma hükümeti tarafından şiddetli bir şekilde zulmedilmekteydiler. Bir sanrı, bir birsam uğruna insan işkence ve ölmeye razı olamaz!

4. Teori: Öğrenciler İsa'nın hayaletini görmüş

Bu teori İncil'de açıkça yanıtlanmıştır:

“Bunları anlatarken İsa'nın kendisi gelip aralarında dikildi. Onlara, ‘Size esenlik olsun!’ dedi. Ürktüler, bir hayalet gördüklerini sanarak korkuya kapıldılar. İsa onlara, ‘Neden telaşlanıyorsunuz? İçinizde neden böyle kuşkular doğuyor?’ dedi. ‘Ellerime, ayaklarıma bakın; işte ben'im! Bana dokunun da görün. Bir hayalette et ve kemik olmaz, ama görüyorsunuz, bende var.’ Bunu söyledikten sonra ellerini ve ayaklarını gösterdi. Sevinçten hâlâ inanamayan, şaşkınlık içinde olan öğrencilerine İsa, ‘Sizde yiyecek bir şey var mı?’ diye sordu. Kendisine bir parça kızarmış balık verdiler. İsa onu aldı ve onların gözleri önünde yedi” (İncil: Luka 24:36-43).

Öğrenciler bir hayalet görmediler. Tersine, dirilmiş olan sevgili Öğretmenlerini görünce öyle canlanıverdiler ki, bütün zorluklara rağmen tüm uluslara bu Müjde'yi duyurmaya kalktılar.

5. Teori: İsa'nın cesedi çalınmış

Tümüyle mantık dışı olan bu teoriye göre, İsa'nın cesedi ya Roma hükümeti, ya da Yahudi din liderleri, ya da İsa Mesih'in öğrencileri tarafından çalınmış. Eğer Yahudi din bilginleri ya da Roma hükümeti İsa'nın cesedini çalsaydı, O'nun ölümden dirildiğine iddia edildiğinde niçin cesedini çıkarıp millete göstermediler? Böylece dirilmediğini kolayca ispat edebildirlerdi. İsa'nın cesedi zaten onların ellerindeydi, ve bir manga Romalı asker mezarı korumakla görevliydi. Ne öğrenciler ne de başka biri İsa'nın cesedini çalamazdı. İncil, alınan önlemleri ayrıntılarıyla anlatıyor:

“Ertesi gün, yani Hazırlık gününden sonraki gün, başkâhinlerle Ferisiler Pilatus'un önünde toplanarak, 'Efendim,' dediler, 'kendisi daha yaşarken o aldatıcının, Ben öldükten üç gün sonra dirileceğim dediğini hatırlıyoruz. Bunun için buyruk ver de üçüncü güne dek mezarı güvenlik altına alsınlar. Yoksa öğrencileri gelir, cesedini çalar ve halka, 'Ölümden dirildi' derler. Bu sonuncu aldatmaca ilkinden beter olur.' Pilatus onlara, 'Bir manga asker alın, gidip mezarı dilediğiniz gibi güvenlik altına alın' dedi. Onlar da askerlerle birlikte gittiler, taşı mühürleyip mezarı güvenlik altına aldılar” (İncil: Matta 27:62-65).

Olayın gerçek yüzü

İsa Mesih'in boş mezarı nasıl açıklanabilir? Yine İncil'in açıklaması olup bitenlere ışık tutar:

“Sept gününü izleyen haftanın ilk günü, tan yeri ağarırken, Mecdelli Meryem ile öbür Meryem mezarı görmeye gittiler. Ansızın büyük bir deprem oldu. Rab'bin bir meleği gökten indi ve mezara gidip taşı bir yana yuvarlayarak üzerine oturdu. Görünüşü şimşek gibi, giysileri ise kar gibi bembeyazdı. Nöbetçiler korkudan titremeye başladılar, sonra l gibi yere yıkıldılar.

Melek kadınlara şöyle seslendi: ‘Korkmayın! armiha gerilmiş olan İsa’yı aradığınızı biliyorum. O burada yok; söylemiş olduğu gibi dirildi. Gelin, O'nun yattığı yeri görün. Hem O'nun öğrencilerine gidip şöyle deyin, İsa ölümden dirildi. Sizden nce Celile'ye gidiyor, kendisini orada göreceksiniz. İşte ben size söylemiş bulunuyorum.’

Kadınlara, hem korku hem büyük sevinç içinde, çabucak mezardan uzaklaşıp koşa koşa İsa'nın öğrencilerine haber vermeye gittiler. Ansızın İsa onların karşısına ıktı, ‘Selam size!’ dedi. ‘Gidip kardeşlerime

haber verin, Celile'ye gitsinler, beni orada görecekler'' (İncil: Matta 28:1-10).

Hiç kuşkusuz, İsa ölümden dirildi! Öğrencilerce hiç beklemeyen bu olay onları öyle canlandırdı ki, birkaç yıl içinde Roma İmparatorluğunun dört köşesinde yeni İnanlılar Topluluklarını kurdular—İmparatorun sarayında dahil! Pavlus, Roma'dan yazarken, şunu söyleyebildi:

“Kardeşler, şunu bilmenizi isterim: başıma gelenler daha çok Müjde'nin yayılmasına yaramıştır. Sonuç olarak tüm saray muhafızları dahil, herkes Mesih uğruna zincire vurulduğumu öğrendi. Kardeşlerin çoğu da zincire vuruluşumdan ötürü Rab'be güvenerek Tanrı sözünü korkusuzca söylemekte daha ca cesur davranıyorlar” (İncil: Filipililere Mektup 1:14).

Pavlus da mektubunu şöyle noktaladı: *“Bütün kutsallar, ve özellikle Sezar'in ev halkından olanlar size selam ederler”* (İncil: Filipililere Mektup 4:22).

Korkak, bozguna uğramış öğrencileri, öğretmenlerinin çarmıha gerilmesinden sonra düştükleri perişan halinden kaldıran olay, İsa'nın dirilişi idi. Öyle ki, Rab'bin son buyruğunu, yani, bütün uluslara O'nun ölümü ve dirilişinin Müjdesinin yayılmasıyla ilgili

buyruğu yerine getirmek için olağanüstü çaba harcadılar.

Dirilmiş, yaşayan İsa onları kökünden değiştirdi. Korkaklığın, bozgunluğun yerine cesur, ruhsal cihangirler, fatihler oluverdiler. Bugün de yaşayan İsa Mesih, bozguna uğramış olanlara hayat verebilir, canlandırabilir. Dünya çapında ve tarih boyunca gerçek Hıristiyanlar, İsa Mesih'in hayatlarını nasıl değiştirdiğine, ümitsizliğin yerine ümit ve nefretin yerine sevgi verdiğine tanıklık ederler.

Dirilişin önemi ve sonuçları

Evet, İsa ölümden döndü ve kırk gün sonra Tanrı'nın yanına alındı. Ancak bu olayın kaçınılmaz sonuçları hepimizi etkilemektedir.

İsa Mesih'in dirilişi, ölümden sonra yaşamın var olduğunu kanıtlar. O, ölüm diyarına gitmişti ve geri geldi. Ölümün her şeyin sonu olmadığını, tam tersine, sadece ebediyete bir geçiş olduğunu bildirdi.

Tanrı'nın İsa'yı ölümden diriltmesi, O'nun gerçekten Tanrı'nın Oğlu olduğunu ispatlar. Ölmeden önce, İsa sık sık Tanrı'nın Oğlu olduğunu bildirmişti, bu da O'nun öldürülmesine yol açtı. Fakat Tanrı O'nu ölümden diriltmekle, bulunduğu iddiaları doğrulamış oldu. İsa'nın görünümü değiştiğinde, Tanrı, buluttan gelen bir sesle öğrencilere nasıl, "Sevgili Olum budur,

O'ndan hoşnudum, O'nu dinleyin!" diyerek İsa hakkında tanıklık ettiyse, bu tanıklığı son ve kesin bir şekilde bir kez daha dirilmesiyle vurguladı. Tanrı, İsa Mesih'in kendisinin öz varlığından olduğunu herkese duyurmaktadır. Bu tanıklığı reddeden, Tanrı'nın hem sözlerini hem sunduğu kanıtları reddediyor.

İsa Mesih'in dirilişi O'nun ölüme karşı kesin bir zafer kazandığını gösteriyor. Ölümü sıradan bir şehidin ölümü değildi. Günahlarımızın bağışlanması için öldü ve görevini tamamladığını kanıtlayan delil O'nun dirilişidir.

Son olarak, Mesih'in dirilişi O'nun tekrar geleceği anlamına gelmektedir. Bir gün yine dönüp, dünyayı yargılayacak. O zaman ister istemez ayaklarına kapanıp O'na tapınacağız. Eğer bugün O'nun önünde gönüllü olarak diz çökmezsek, kıyamet gününde O bize diz çöktürecek. Daniel peygamberin görünümünde olduğu gibi olacak:

"Gece görümlerimde insanoğluna benzer birinin göğün bulutlarıyla geldiğini gördüm. Eskiden beri var Olan'ın yanına doğru ilerledi, O'nun önüne getirildi. Ona egemenlik, yücelik ve krallık verildi. Bütün halklar, uluslar ve her dilden insan ona tapındı. Egemenliği hiç bitmeyen sonsuz bir egemenlik, krallığı hiç yıkılmayacak bir krallıktır." (Kutsal Kıtıp: Daniel 7:13-14)

İkinci gelişinde İsa Mesih, lm yenen bir kurtarıcı olarak değil, kutsal, adil bir yargıç olarak gelecek. lm yenemediğine inanıyorsanız, size niçin sonsuz yaşam versin?

8

En Üstün Peygamber!

Sakallı takkeliydi. “Hz. Muhammed en son ve en üstün peygamber ve Kur’an-ı Kerim en son ve en üstün kitap” dedi.

“Hz. Muhammed öldü mü, ölmedi mi?” diye sordum.

“Öldü” dedi, “Medine’deki kabrini ziyaret ettim.”

“Söyle bakayım, siz Müslümanlara göre İsa Mesih öldü mü?” diye sordum.

“Hayır, ölmedi” dedi. “Kur’an-ı Kerim şöyle diyor, *“onu (İsa’yı) ne öldürdüler ne de astılar fakat başkası ona benzetildi de onu öldürdüler... Hakikatte ise Allah onu (İsa’yı) kendi huzuruna yükseltti”* (Nisa 6:156-158).

“Dekem ki, ölmedi sizce” dedim ve devam ettim. “İslama göre, kıyamet gününde dünyayı kim yargılayacak?”

“Efendim, Kur’an-ı Kerim’e göre, kıyamet gününde Hz. İsa dünyayı yargılayacak” dedi.

“Hepimizi mi yargılayacak?” diye sordum.

“Evet” dedi.

“O zaman Hz. İsa en üstün peygamber değil mi?” diye sordum. “O ne ölmüş, ne de yargılanacak. Aksine, hepimizin yargıci olacak—Hz. Muhammed’in ki de!”

Kızdı, gitti.

9

Düşmanlarımızı Sevelim mi?

İsa Mesih'in oniki öğrencisine öğrettiği özel duada şu sözler yer almaktadır: *“Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, sen de bizim suçlarımızı bağışla.”* Duanın arkasından da İsa şu yorumu ekledi: *“Başkalarının suçlarını bağışlarsanız, göksel Babanız da sizin suçlarınızı bağışlar. Ama siz başkalarının suçlarını bağışlamazsanız, Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamaz”* (İncil: Matta 6:9-15).

İnsanlık tarihi boyunca tümüyle günahsız bir yaşam süren tek bir kişi olmamıştır—İsa Mesih'in kendisi dışında. Bizi yaratan ve seven Tanrı ile canlı bir ilişki kurabilmek için O'nun bizim günahlarımızı bağışlamasına ihtiyacımız vardır. Oysa Tanrı'nın bizi bağışlamasını isterken, nasıl oluyor da karşımızdaki insanı bağışlamamakta, ona karşı kin beslemekte diretiyoruz? Herhangi birisi bize karşı suç işlemişse bizim görevimiz, başka hiçbir şart koşmaksızın, onu candan yürekten bağışlamaktır. Elbetteki kişinin,

kendi ruhsal sağlığı için özür dilemesi gerekmektedir. Oysa bana haksızlık yapan kişinin benden özür dilemesi, benim onu bağışlamamın bir önkoşulu değildir. Karşımdakinden hiçbir ödün beklemeksizin onu gönüllü olarak bağışlamam şarttır.

Çok mu zor diyorsunuz? İsa Mesih'in diğer bazı sözlerine dikkatinizi çekeyim:

“Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik yapın, size lanet edenler için iyilik dileyin, size hakaret edenler için dua edin. Bir yanağınıza tokat atana öbürünü de çevirin. Abanızı alandan mintarınızı da esirgemeyin. Sizden bir şey dileyen herkese verin, malınızı alandan onu geri istemeyin. İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın”
(İncil: Luka 6:27-31).

Kin insanı içten kemirir, bir kanser gibi yer, yıkıma götürür. Nefret, her şeyi yenileyecek güçte olan Tanrı'nın sınırsız sevgisinin doğmasını önler.

Ne var ki, çok önemli bir ilkeyi unutmuş oluyoruz: insan, karşısındakinin kabahatini öne sürmekle kendi kabahatini örtmez. Karşımdaki bana nasıl bir kötülük yapmış olursa olsun, benim ona kötülükle karşılık vermeye hakkım yoktur. Onun yaptığı benim yaptığımdan daha ağır, daha kötü olabilir. Ama bu

durum beni haklı çıkarmaz. Ben yine kendi davranışlarımdan sorumluyum. Küçük olsun, byk olsun, benim gnahım yine günahtır. Ve gnahım varsa, karşımdakinden özür dilemem gerek. Onun kabahati benimkinden büyük olsa bile, o kendi kabahatini hiç görmese ve kabul etmese bile, özür dileme sorumluluğu bendedir. İlk adım benim atmam gerek.

Bu yazdıklarımdan boş bir idealizm, uygulanması imknsız bir felsefe olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Bir bakıma haklısınız. İnsanın, kendi çabasıyla bu ilkeyi tam olarak uygulaması gerçekten imknsızdır. Oysa bize eksiksiz, kusursuz bir örnek bırakılmıştır. Yaşamı boyunca hiçbir günah işlemediği halde, idama mahkûm edilen İsa Mesih'in çarmıhtaki sözlerine kulak verelim: *“Baba, onları bağışla. Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar”* (İncil: Luka 23:34). İsa, kendisine haksızlıkların en kötüsü yapan insanlara kin beslemektense, onları yürekte bağışladı—halen de bağışlıyor.

İki insan, iki toplum, iki devlet arasındaki kin ve nefreti gidermenin tek yolu budur. İsa Mesih'in yoludur.

10

Her Şeye Kadir Olan Bizi Seviyor mu?

1. Allah her şeye kadirdir.
2. Allah insanlığı seviyor.
3. Kötülük vardır.

Bu üç iddia birbiriyle uyar mı? Eğer Allah her şeye kadir ise ve insanı severse, niçin kötülüğü yok etmiyor? Kötülük var ise, ki var, ve eğer Allah her şeye kadir ise, insanı gerçekten seviyor mu? Belki de seviyor, fakat her şeye kadir değil—kötülüğü ortadan kaldıracak gücü yokmuş...

Böyle düşünenler çok. Bunun gibi fikirler benim aklıma da gelmemiş değil... Nasıl olur da seven bir Allah masum insanları, çocuklara, dehşetli durumlara maruz bırakabilir?

Çünkü sıraladığım iddialara bir dördüncü iddiayı eklememiz gerekir: 4. Allah kutsaldır. Her şeyden önce Allah kutsaldır. Kutsal olduğu için Allah günahı

ve gnahkarı reddeder, dayanmaz olur ve insanlığı işlediği günahların sonucuna maruz bırakır. Aslında, Allah'ın merhameti olmasaydı, durumumuz daha beter olurdu...

Allah hem kutsal hem sevecen olabilir mi? Evet, olabilir. Hem sevgisi hem kutsallığı İsa Mesih'te sergilenmektedir. *“Çünkü Tanrı dünyayı o kadar sevdi ki, biricik Oğlunu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbirisi mahvolmasın, ama hepsi sonsuz yaşama kavuşsun. Tanrı, Oğlunu dünyaya yargılamak için göndermedi, dünya O'nun aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi”* (İncil: Yuhanna 3:16-17).

Kutsal olan Allah'ın gönderdiği İsa Mesih, kusursuz ve ebedi bir günah kurbanı olarak, hak ettiğimiz yargıyı üzerine aldı. Hamdolsun! Kutsal olan Allah bizi seviyor, ve bunu İsa Mesih'te ispatladı!

11

İnsan Haklarının Temelleri Nedir?

İnsan Hakları Şakası

Yirmiyüzüncü yüzyılın özelliklerinden biri insan haklarının çiğnenmesidir. Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında yaklaşık altmış milyon kişi öldürüldü. Hitler'in toplama kamplarında altı milyon Yahudi zehirlenerek, fırınlarda yakılarak, katledildi. Solzenitsen'e göre, 1923'ten beri altmışbeş milyon Rus kendi liderleri tarafından öldürüldü, ve onbinlerce kişi dinsel ve siyasal nedenlerle tutuklanmıştı. 1970'lerde İdi Amin vahşetinden dolayı yaklaşık altıyüzbin Ugandalı hayatlarını yitirdi; Khmer Rouge rejimi üç buçuk milyon Kamboçyalı'yı, yani, ülkenin nüfusunun yarısını, ölüme götürdü.

Brezilya'daki yerliler, Hindistan'daki kastsızlar (belli bir sosyal sınıfa mensup olmayanlar), Batı Şeria ve Gazze'de Filistinliler haksızlık ve zulümün ne demek olduğunu gayet iyi biliyorlar.

Herkesçe bilindiği gibi, birçok ÷lkelerde polis tarafından yapılan işkenceler hâlâ çok yaygındır. İşkenceler işkencecinin insanlığını yok ettiği gibi işkenceye uğrayan insanın da kişiliğini ezmektedir. Buna rağmen bu çağdışı gelenek hâlâ kaldırılmıyor.

İnsan Hakları Kavramının Tarihi

İnsan hakları kavramının tarihi oldukça uzundur. Eflatun ve Arısto özgürlük ve adalet kavramları üzerinde derin derin düşündüler. Orta Çağ'da, Tomas Aquinas ve başka Hıristiyan düşünürler 'Doğal Haklar' teorisini benimsediler. İngiltere, 1215'deki Magna Karta'ya (İngiltere Kralının Kudretini sınırlandıran beyanname) ve 1688-89'un İnsan Hakları Beyannamesine minnettarlıkla bakıyor. Amerika ve Fransa'da devrim yoluyla özgürlük kazandıkları zaman, vatandaşlarının haklarını sağlamaya çalıştılar.

İkinci Dünya Savaşının Hitler ve Japon dehşeti ise, insan hakları konusunun önemini açığa çıkarttı. 1941'de ABD Başkanı Roosevelt 'Dört Temel Özgürlüğe' dayanan bir dünya öngörüyordu: konuşma ve din özgürlüğu, kıtlık ve korkudan özgürlük. 10 Aralık 1948'de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi Birleşmiş Milletler tarafından kabul edildi. Uluslararası konferansların gündemlerinde, insan hakları konusu ilk sırada bulunmasına rağmen, birçok ÷lkede bu konu ciddi olarak ele alınmamaktadır.

Eğer insan hakları konusunu ciddiye alıyorsak, kendimize birkaç temel soru sormamız gerekir: İnsan hakları neye, hangi mutlak temellere dayanmaktadır? Bunlara nasıl sahip olduk? Bir Mesih İnanlısı olarak, bu konularla ilgilenmem gerekir mi? Eğer gerekliyse, niçin ve nasıl?

İnsan hakları bireyin özüne dayanmaktadır. Yani, eğer insan olmanın ne olduğunu kararlaştırabilirsek, insan haklarının temellerini de belirtmiş oluruz.

Kutsal Kitap'ın Öğretişi

Kutsal Kitap bu konu üzerinde çok duruyor, fakat bu yazımızda yalnız Yaratılış'de (Tekvin) bulunan birkaç ayeti ele alabiliriz:

“Tanrı, ‘İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım’ dedi, ‘Denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun.’ Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı. Onları kutsayarak, ‘Verimli olun, çoğalın’ dedi, ‘Yeryüzünü doldurun ve denetiminize alın; denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, yeryüzünde yaşayan bütün canlılara egemen olun. İşte yeryüzünde tohum veren her ot,

tohumu meyvesinde bulunan her meyve ağacını size veriyorum. Bunlar size yiyecek olacak. Yabani hayvanlara, gökteki kuşlara, sürünelere—soluk alıp veren bütün hayvanlara—yiyecek olarak yeşil otları veriyorum.’ Ve öyle oldu.’ (Kutsal Kitap: Yaratılış 1:26-30).

İşte, insan özünün üç ayrı ilişkiden oluşturduğunu gösteren ayet.

I. Tanrıyla İlişkimiz

İnsanlar Tanrının suretinde, benzeyişinde yaratılmıştı. Yani, insanın akılcı, ahlâki ve ruhsal nitelikleri var, ve bunlar onu hayvanlardan ayırarak, Tanrıyla ilişki kurmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla, Tanrı’yı tanımak, sevmek, O’na tapınmak ve itaat etmek temel haklarımızdandır. Bu da demektir ki, din, fikir, vicdan ve konuşma özgürlüğü insanın çiğnenmez haklarındandır. Buna dinimizi yaymak hakkını da ekleyelim.

Amerikan ve Fransız devriminin Mesih İnanlısı olmayan, tanrıci (deist) liderleri bile bunu bilerek, insan haklarının temelleri ‘En Üstün Varlıktan’, yani, Tanrı’dan olduğunu itiraf ettiler.

II. Başka İnsanlara İlişkimiz

Tanrı insanı erkek ve dişi olarak yarattı. Adamın yalnız olması iyi olmadığı için, Tanrı ona ‘uygun bir yardımcı yaptı’. Onların da yeryüzünü dolduracaklarını belirtti. İşte, cinsellik, evlenme, ve ailenin dokunulmazlığı, cins, yaş, ırk, ve mevkimize bakılmaksızın eşitliğimizin, ve toplanma hakkımızın temeli. Biz birbirimize muhtaç olan yaratıklarız. İhtiyaçlarımızı bildiği için, Yüce Yaradan bize uygun bir ortam yaptı. Bu ortama dokunan ve bireyin toplumsal ihtiyaçlarını çiğneyen kişi ya da rejim, cezadan kurtulamayacak.

III. Doğa ile İlişkimiz

Tanrı, hepimizi yeryüzünün yetiştirilmesi ve geliştirilmesi ile görevlendirdi. Yeryüzünü doldurup, onu tabi kılmamız ve her canlı şeyin üzerinde hakim olmamız gerekir. Dolayısıyla, sorumluluğumuzu yerine getirmek için ne gerekirse, yani, iş, istirahat, giyim, barınak, ve yoksulluk ve açlıktan kurtuluş, Tanrının verdiği haklarımızdandır.

Tanrıyla ilişkimiz, yani, ona tapınmak; başka insanlarla ilişkimiz, yani, toplumsal sorumluluklarımız; ve yeryüzünüyle ilişkimiz, yani bize verilen emanetleri en iyi şekilde geliştirmek, insana gerçek onur veren ve onu hayvanlardan ayıran

ilişkilendirir. Bu ilişkilere girmek hakkımız ve sorumluluğumuzdur. İşte, insan haklarının temelleri!

Mesih İnancılıları bütün bunlara bir şey daha ekliyorlar. Tanrı hepimizin Yaradanıdır, fakat O'nun gönderdiği Aracı'ya iman edenler için Kurtarıcı da olur. Bu Aracı Mesih İsa'dır. *'Tek bir Tanrı, ve Tanrı ile insanlar arasında tek bir aracı vardır. Bu da insan olan ve kendisini herkes için fide olarak sunmuş bulunan Mesih İsa'dır'* (İncil: 1 Timoteos 2:6). Ancak İsa Mesih'e inananlar insanın değerini anlamaya başlayabiliyorlar. Neden? Çünkü insanların değerini Tanrı'nın kurtuluş planının pahası açıkça gösteriyor. Tanrı düşük günahkârları kurtarmak için kendi sözünü, İsa Mesih'i sunarak, günahlarımızın affedilmesini O'nun çarmıha gerilmesinin aracılığıyla sağladı.

Kısacası, insan hakları bu temeller üzerinde duruyor:

1. İnsan Tanrı'nın benzeyişinde yaratıldığı için, akılcı, ahlaki ve ruhsal bir yaratıktır.
2. Tanrı insana toplum ve doğa ile ilgili bir takım sorumluluklar ve haklar verdi.
3. Tanrı, insanların günahlarının affedilmesi için pahası biçilmez bir kurban sunduğu için, ona ibadet etmek, tapınmak, ve bu müjdeyi yaymak sorumluluğumuz ve hakkımızdır.

Dolayısıyla, kimsenin her hangi bir insanın hor görmeye veya ona verilen hakları çiğnemeye hakkı yok!

12

İstenilen: Evlat olmak

Yetimhanenin birinde büyük bir telaş varmış. Çok zengin bir hanınefendi gelmiş, küçük bir kızı evlat edinmek istemiş. Seçilen kızcağız ise kendisine yapılan teklif üzerine çok şaşırılmış. Kadın ona, “Benimle gelip kızım olmak ister misin?” diye sormuş. Kızcağız kekeleyerek, “Bilmiyorum,” demiş.

Kadın kızı ikna etmeye çalışarak, “Kızım, sana yeni elbiseler alacağım, tamamen sana ait bir oda vereceğim. Sana rahat bir yatak, bir masa, sandalyalar, lezzetli yemekler ve canının istediği kadar oyuncaklar vereceğim,” demiş.

Kızcağız biraz düşündükten sonra, “Peki, bunların hepsine benim borcum ne olacak? Ne yapmamı istiyorsun?” diye sormuş.

Hanınefendinin gözleri yaşlarla dolarak, “Benim evladım olup, beni sevmen. Senden bütün istediğim bu,” diye yanıtlamış.

İşte, Allah da bizden aynısını istemektedir. Biz biçare, sahipsiz günahkârlar iken Rab İsa bize göksel bir miras ve ebedi bir mesken sunuyor. Bütün bunlar için bizden istediği O'nun ruhsal evladı olup O'nu sevmemizdir.

13

İşkence: Allah'a Hakaret

Sıradan bir hapishanenin küçük, karanlık bir hücrelerinde, kendisinin de tam anlayamadığı bir nedenle göz altına alınmış biri yatıyor. Dışarda olan herhangi biriyle bağlantı kurma, hukuki yardım isteme olanağı verilmemiştir kendisine. Korkuyor.

Koridorun dibindeki odadan bağırtılar geliyor. Zaman zaman duyulan çığlıklar—bazen erkek, bazen kadın sesi—karanlık perdesini yırtarcasına yankılanıyor. Hücrenin önünden yüzü gözü kan içinde bir tutuklu gardiyanlar tarafından sürüklenerek kendi hücrelerine geri götürülüyor.

Bizimki dehşete kapılmış, kendi sırasını bekliyor. İçerdeki sorgulama odasının kapalı kapıları ardından olup bitenleri hayallerinde canlandırmaktan alamıyor kendini. Gazetelerde okuduklarını, sağdan soldan duyduklarını bire yüz katarak aklına getiriyor. Dayak, elektrik şok, pislik, psikolojik baskı, alışlagelmiş işkence türleri çoktur, herkes biliyor. Biliyor ve korkuyor.

Korku temeli üzerinde kurulmuş bir toplumsal düzen sağlam olmaktan uzaktır. İşkence nerede ve nasıl uygulanırsa uygulansın, devlet için, insan için korkunç bir yüzkarasıdır, insanlığa aykırı bir rezalettir. Üstelik Tanrı'nın kutsal karakterine hakarettir.

Tanrı'nın bununla ne ilgisi var? diye sorarsanız, ilk yaratılış olayına dönmeliyiz. Bütün evreni ve içindekileri "iyi" yarattıktan sonra Tanrı insanı "*kendi benzeyişinde yarattı*" (Kutsal Kitap: Yaratılış 1:27). Tanrı'nın vücudu olmayan bir varlık olduğuna göre, söz konusu benzeyiş elbette ki fiziksel yönde olamaz. Burada anlatılmak istenilen, insanın, ruhsal yönüyle yüce Tanrı'yla kişisel bir ilişki içinde yaşayabilecek kapasitede olmasıdır. İnsan, Tanrı'yı sevebilecek ve Tanrı'nın sevgisini duyabilecek bir varlık olarak yaratıldı. Bu dünya üzerindeki yaşamında Tanrı'nın kutsal karakterini yansıtmaya amaçlanmıştı.

İnsanın öz değeri bu gerçekte yatmaktadır. Yüce Yaradan'ın benzeyişinde yaratılmış bir varlık olarak insan sonsuz bir değere sahiptir. Bu değer kesinlikle kendisinin üstün kişiliğine, yaptığı büyük işlere, sahip olduğu servete, güç ve mevkiye dayanmamaktadır. Dünyaya gelen tüm insanlar özde eşdeğerdir. Diğer insanlarca en çok horlanan kişi, Tanrı'nın gözünde sonsuz ve değişmez bir değere sahiptir.

Bu temel görüşü kabul etmeden işkenceyi kınamak oldukça güçtür. İnsan sadece birtakım moleküllerin kaza sonucu birleşmesi ise, sadece hayvan türlerinin çok gelişmiş bir örneği ise, Tanrı'yla özel bir ilişki içinde yaratılmamışsa, neye dayanarak bir değer, bir hak iddia edebilir: Bu durumda “güç eşittir hak” ilkesi yürürlükte olmaz mı? Şöyle ki, hayvan dünyasında olduğu gibi güçlü olan istediğini yapar, kendisinden zayıf olanı ezer geçer. Sopyayı elinde tutan dayacağı atar.

Sadece hümanist prensiplere dayanarak işkence belasıyla başa çıkmak olanaksızdır. İnsanın, kendisinin dışında bir ölçüte başvurmadan yalnız kendi kendisine danışarak neyin iyi neyin kötü, neyin doğru, neyin yanlış olduğunu kararlaştırması bekleniyorsa, her şey rölatif ve değişken olur. Salt adalet kavramı yok olur. Devletin çıkardığı yasalar da sağlam bir temelden yoksun kalır. Senin için kötü olan benim için iyi olabilir. Ben senden güçlüysem ve sana işkence etmek benim işime geliyorsa, senin görüşlerinden bana ne?

Devlet tarafından uygulanan “hafif” işkenceleri “gerekli bir kötülük” olarak görenler var. Terörizm gibi belalarla başka türlü nasıl başa çıkabiliriz? diye soruyorlar. Devletin varlığını bile tehdit eden bu gibi kötülükleri bastırmak için her yöntemin kullanılabileceği görüşündedirler. Ne var ki, devlet bile Tanrı'nın ilkelerini ayak altında çiğnemekte serbest değildir. Kendisi insanlardan oluşan ve

uyruklarının haklarını korumakla yükümlü olan devlet, nasıl olur da Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmış, yüce Tanrısal varlığın yansıması olan insanlara böyle davranabilir? İnsana uyguladığı insanlık dışı işlemlerin, aslında Tanrı'nın kendisine yöneltilen bir saldırı olduğunu anlamıyor mu?

Hiç kuşkusuz devlet kendi kendini korumak zorundadır. Adil yasaların çerçevesi içinde kendisinin ve dolayısıyla yurttaşlarının haklarını var gücüyle savunmalıdır. Ama devlet insanlık dışı yöntemlere başvurmakla kendi saygınlığını yitirir, kendi insanlığını zedeler, kendi geleceğini tehlikeye düşürür. İşkence, uygulayanı aşağı çeken ve insanlıktan uzaklaştıran bir beladır.

Terörizmden söz açmışken, şuna dikkati çekmek gerekir ki, terörist hareketler de başka türlü bir işkence uygulamasıdır. Siyasal davasını ileri götürmek amacıyla bir diğer insanı öldüren ya da rehine alan, sırf karışıklık ve korku yaratmak amacıyla saldırılarda bulunan terörist de insanın sahip olduğu öz değeri anlamamaktadır. Karşısındakini Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmış bir varlık olarak görmediği için onu hiçe sayabiliyor, ortadan kaldırılması gereken bir engel olarak değerlendirebiliyor. Böylelikle terörist de işkenceci de aynı hataya düşmüş oluyor. İkisi de bir paranın iki yüzüdür.

Devletin güvenliğini korumakla görevlendirilmiş polis, asker, ve diğer yetkililerin her biri için aynı prensipler geçerlidir. İlk kez dayak atan polis büyük olasılıkla vicdanında bir sızıntı duyar. Yaptığının, insanlık dışı bir hareket olduğunu bilir. Ama bir kez dayak attıktan sonra ikinci kez aynı hareketi tekrarlamak kolaylaşır. Üstelik diğer polis arkadaşlarının da aynı şeyi yaptığını görür. Derken, bütün sistem bu belayı sindirmeye başlar, belirli işkence türleri kurulu düzenin içinde “normal” sayılacak duruma gelir. Halkın böyle bir durumda yetkililere olan saygısını yitirmesi şaşılacak bir gelişme olmasa gerek.

İşkence belası 20. ve 21. yüzyıllara özgü yeni bir gelişme değildir. Tarihin görmüş olduğu en korkunç işkence olayı bundan yaklaşık iki bin yıl önce olmuştur. Bu olayın korkunçluğu sadece uygulanan işkence türlerinin ustalığına dayanmamaktadır. Söz konusu olayın başlıca önemi, işkence çekenin kimliğine bağlıdır. Tanrı özünden olduğu halde insan benliğini alıp dünyamıza gelen İsa Mesih otuz küsur yıl eksiksiz, kusursuz bir yaşam sürdü, bizlerden farklı olarak tek bir günah işlemedi. Yine de kendisini çekemeyen insanların kötülüğüne kurban oldu. Korkunç dayak ve kırbaç yedi, hakaretlere uğradı, sonunda o çağın en gelişmiş işkence aleti olan çarmıha gerilerek idam edildi.

Bütün bunlar niye? Yüce Tanrı'nın özünden olan İsa Mesih kendini savunamaz mıydı, düşmanlarına karşı koyamaz mıydı? Tabii, karşı koyabilirdi. Ne var ki, O'nun çektiği işkenceler biz insanların günahın tutsaklığından kurtulması için oldu. O çarmıh üzerinde bizim günahları yüklenip bize ait olan cezayı çeken İsa, Tanrı'nın biz insanlara biçtiği sonsuz değeri kanıtladı. İsa Mesih işkence çektiği için, kendisine iman eden insan sonsuz yaşama sahip olup cehennem işkencesinden kurtulur. İsa Mesih işkence çektiği için, biz de insanların gerçek değerini anlayabilir, sağlam temele dayanan bir adalet kavramına sarılabılıriz. İsa Mesih işkence çektiği için, biz de sadece işkence belasına karşı koymakla kalmayıp, çevremizdeki insanlara çok daha üstün olan sevgi yolunu gösterebiliriz.

14

Diriliş Gerçeği

Kimyacılardan biri öğrencilerine şöyle bir deney yapmış: bir gümüş külçesi alıp asit içine bırakmış. Biraz sonra gümüş eriyip yok olmuş. Ondan sonra öğrencilerine bu soruyu sormuş: “Erimiş gümüş külçesi asitten çıkarılabilir mi?” Bazıları, “İmkansız, çünkü gümüş külçesi yok olmuş,” demişler. Diğerleri ise, “Belki çıkabilir,” demişler.

Bundan sonra usta kimyacı asitin içine bazı kimyevî maddeler karıştırıp dökmüş. Birkaç dakika sonra eriyip kaybolmuş gümüş zerrecikleri yavaş yavaş görülmeye başlamış. Az sonra gümüşün tümü meydana çıkmış.

Kimyacı, gümüş zerrecikleri kızgın bir potaya döküp, gümüşü tekrar külçe haline getirmiş.

Dinsiz olan, “İnsan ölünce her şey bitmiştir” der. Ah, ne acıklı bir delilik! Eğer bir kimyacı bir gümüş parçasını eritip tekrar eski haline getirebiliyorsa, yüce

Allah bizim topraktan yaratılmış bedenlerimizi tekrar diriltmez mi?

Ama biri diyebilir ki, “Ölüler nasıl dirilecek? Nasıl bir bedenle gelecekler?” Ne askılsız bir soru! Senin ektiğin tohum ölmedikçe yaşama kavuşmaz ki!... Ölülerin dirilişi de böyledir. Beden çürümeye hahkûm olarak gömülür, çürümez olarak dirilitilir. Düşkün olarak gömülür, görkemli olarak dirilitilir. Zayıf olarak gömülür, güçlü olarak dirilitilir. Doğal beden olduğu gibi, ruhsal beden de vardır (İncil: 1. Korintliler 15:35,49).

İster inanın, ister inanmayın, bir gün yüce Allah sizi ölümden diriltecek ve yargılayacak.

15

Reddedilen Af

1829 yılında Amerika'da George Wilson adında bir kişi işlemiş olduğu bir suçtan dolayı ölüme mahkûm edilmiş. İdamın gerçekleşmesinden üç hafta önce ise, o zamanki Amerikan Cumhurbaşkanı Andrew Jackson, Wilson'u af etmiş.

Fakat George Wilson herkesi çok şaşırtacak, kendisine sunulan affı reddetmiş. Durum gerekli adliyeye bildirilmiş ve yetkililer şu kararı vermişler: "Affetmek ve kişiyi özgürlüğe kavuşturmak Cumhurbaşkanı tarafından verilen bir hediyedir. Bu hediyeyi reddeden kişiye zorla kabul ettirmeye yetkimiz yoktur." Sonuç: Wilson idam edildi.

Affi reddettiği için birçokları George Wilson'a deli gözüyle bakmışlar; ama bugün de çok kişi aynı akılsızlığı yapmaktadır. Allah'ın İsa Mesih vasıtasıyla tüm insanlara sunduğu muhteşem günah affını reddedenler çoktur. Allah'ın adaleti ve kutsallığı tüm günahların cezalanmasını ister; fakat O'nun sevgisi ve merhameti mahkûm olan insanlar için, İsa Mesih'in çarmıhta gerçekleştirdiği ölümü aracılığıyla insanlığa bir kurtuluş yolu açmıştır.

İnanmak veya inanmamak, kabul etmek veya reddetmek senin seçeneğindir. George Wilson gibi olmayın. Tanrısal affı reddetmeyin!

16

Şeriat Karşı Sevgi

Bir varmış bir yokmuş. Günlerden biri bir kadın kazak bir adamla evlenmiş. Adam eşini köle gibi çalıştırmış, canı istediğinde dövmüş ve yersiz ithamları onda suç duyguları beslemiş. Çok geçmeden kadın kocasından korkmaya başlamış. Kadın gece gündüz kocası için çalışmış: yemekleri pişirmiş, evde ve tarlada çalışmış, çocuklarını büyütmeye, elbiselerini onarmaya çalışmış... Yine de, kadın ne yaparsa yapsın, kocasını bir türlü tatmin edememiş. Zamanla korkusu kin ve nefrete dönüşmüş.

Bir gün bir kaza sonucu adam ölmüş ve kadın tekrar evlenmiş. Bu kez evlendiği erkek çok nazik, sevecen bir beyefendiymiş. Eşini çok sevmiş, kadın da onu... Kadın çok mutluymuş, şarkı söyleyerek ev işlerini yapmış.

Bir gün sevdiği eşi için yemek pişirirken, eski kocasının onu ne kadar çalıştırdığı ve o adamdan ne kadar nefret ettiğini hatırlamış ve eski durumunu şimdiki durumu ile kıyaslamaya başlamış. Sevdiği eşi için de yemek pişiriyor, evde ve tarlada çalışıyor,

elbiselerini onarıyor. Dışa bakarak durumunda hiç bir fark yokmuş gibi. Fakat yeni kocasını sevdiğinden ötürü onun için yaptığı işler zor gelmemiş.

Şeriat, bizi çalıştıran, nefret edilen, sert kocaya benziyor. Rab İsa ise, o yeni koca gibidir. O bizi seviyor, şeriatin beslediği suç duygularından kurtarıyor ve bizimle özel bir ilişki kurmak istiyor. Sevilen, şefkatli kurtarıcımıza itaat etmek zor değil, tersine sevinç vericidir.

17

Yangın!

Ormanların birinde yangın çıkmış. Ormancı yangından kaçarken, gözü bir karınca yuvasına ilişmiş. Ormancı karıncıları yaklaşan felaket hakkında uyarmak istemiş, durmuş, ve var gücüyle karıncalara, “Yangın! Yangın! Herkes dereye doğru kaçsın!” diye bağırmış. Karıncalar ise ormancıya aldırmış etmemiş, onun farkına bile varamamışlar.

Ormancı şaşırılmış, ne yapacağını bilememiş. Cıgeri karıncalar için sızmış, fakat onlarla bir türlü iletişim kuramamış, onları uyaramamış.

İnsanın karıncalarla ilişki kurabilmesinin sadece bir yolu var: o da insan karınca olmasıdır. Soydaşlarının anlayabildikleri bir imdat işaretini sadece bir karınca verebilir. Ormancı gerçekten karıncaları uyarmak isterse, insan yüceliğinden soyunarak karınca özünü alması gerekir...

İşte İsa Mesih bizim için aynen bunu yapmıştır. Biz ufacık insanları başımıza gelen felaket hakkında uyaramak ve bize kurtuluş yolu göstermek için,

Tanrısal yüceliğinden soyunarak insan özünü aldı. Dünyamıza geldi ve anlayabildiğimiz bir dilde bizi uyarmakta ve bizi Kurtuluş Yolunu göstermektedir. O bugün “Yangın var!” diye bağıyor. “Günahlarınızdan dolayı cehennem yangını sizi yakalayacak. Canını seven her şeyini bırakıp bana doğru kaçsın!”

18

Toplumunu Nasıl Etkileyebiliriz?

İsa öğrencilerinden beklediğini şöyle dile getirdi:

“Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Ama tuz tadını yitirirse, ona tekrar nasıl tuz tadı verilebilir? Artık dışarı atılıp insanların ayakları altında çiğnenmekten başka bir işe yaramaz. İnsanlar da kandil yakıp tahıl ölçeğinin altına koymazlar. Tersine, kandillğe koyarlar; oradan da evdekilerin hepsine ışık verir. Sizin ışığınız insanların önünde öyle parlaysın ki, iyi işlerinizi görerek göklerde olan Babanızı yüceltsinler!” (İncil: Matta 5:13-16)

İsa, bu benzetmeyle ne anlatmak istediğini hiç düşündünüz mü? Öğrencilerinin sayısı az olmasına rağmen, İsa, onların temelden değişik, yepyeni bir toplumun esasını, çekirdeğini, özünü oluşturmalarını buyurarak, bu yeni toplumun özelliklerini tuz ve ışığa benzetti.

Böyle deyimler kullanmakla İsa Mesih, dünyanın karanlık ve çürümüş olduğunu anlatarak, öğrencilerinin dünyadan bambaşka, temelden değişik, karanlıkta ışık ve toplumun çürümesini önleyen etken olmaları gerektiğini söylüyordu. Yani, inanlılar, inanlı olmayanlardan özde farklı ve değişik olmalılar.

Gerçek inanlılar dünyadan ahlâki ve ruhsal bakımdan farklı olmakla beraber, onlar da Mesih'e karşı olan dünyanın içine girip yayılmalılar. Yani, inanlılar, içinde yaşadıkları toplumdaki ayrılıp başka bir yerde toplanamazlar. Örneğin, Ortaçağın keşişlerinin kurdukları ve bugüne dek etkinliklerini sürdüren manastır sistemi İncil'in öğretilerine aykırıdır. Gerçek bir inanlı ışığı tahıl ölçüğünün altına koymaz. Tuz tuzlukta kalırsa, etin çürümesini önleyemez.

İnanlılar kendilerini dünyadan uzak tutmaları gerek. Tersine, iyi işler yaparak içinde yaşadıkları toplumun her alanını çürümekten koruyup, ahlaksızlığın karanlığını gerçeğin ışığıyla aydınlatmaları öngörülmektedir.

Tarihi, ve bugünün içinde yaşadığımız toplumunu incelersek, inanlıların toplum üzerindeki etkisinin niçin daha geniş ve olumlu olmadığı sorusu aklımıza gelebilir. Örnek olarak Amerika'yı ele alalım. Bugün nüfusu 260 milyonu aşkın olan bu ülkede yaşayan 60 milyon sözde Hıristiyan neden içinde yaşadıkları

toplumu daha fazla etkilemiyorlar? Irkçılığa, ahlâksızlığa, yoksulluğa karşı neden daha etkili olamıyorlar? Çünkü söz konusu olan 60 milyon Hıristiyanın çoğu ayırt edici özelliklerini yitirdiler. Tuz tadını yitirdi. Işık parlaklığını kaybetti. İnanlıların çoğu, inançlarını ve özgün hayat tarzlarını koruyamadılar. Dünyaya benzemeye başladılar.

Bu durum nasıl değiştirilebilir? Her şeyden önce, İsa'nın öğretileri yeniden öğrenilmeli, yeniden uygulanmalı. İsa'nın öğrettiği erdemler, sevgi, düşmanlara karşı bile, doğruluk, merhamet, v.s. beş değişik eylemle topluma uygulanabilir:

1. Dua

“Doğru kişinin yalvarışı çok güçlü ve etkilidir” (İncil: Yakub 5:16).

Dua, inanlıların başvurduğu temel eylemlerindendir. Dua'nın aracılığıyla kendimizi, tanıdıklarımızı ve ülkemizin yöneticilerini Tanrı'nın önüne getirip, O'nun merhametine teslim ederiz:

“Her şeyden önce, şunu öğütlerim: Tanrı yoluna tam bir bağlılık ve ağır başlılık içinde sakin ve huzurlu bir yaşam sürelim diye, dualar, yalvarışlar ve şükürler edilsin. Böyle yapmak iyidir ve kurtarıcımız Tanrı'ya hoşnut eder. O, tüm insanların kurtulmasını

ve gerçeğin bilincine erişmesini ister” (1 Timoteos 2:1-4).

2. Tanıklık

İncil müjdesi bütün toplumsal sorunların köküne, yani, bencilliğe, değindiği için, tanıklık, İncil müjdesini yayımlamak, önde gelen toplumsal hizmetlerden biridir. Bencillik bütün günahların temelidir. Toplumumuzun bütün sorunlarının kökü ademoğlunun bencil davranışlarında bulunabilmektedir.

Bencilliğin tek çaresi kendi çıkarımızı düşünmemektir. Fakat hiç kimsenin bunu yapacak gücü yoktur. Bunu, sadece Tanrı'nın gücü sağlayabilir. Gerçek Tanrıbilimi de, yalnız Kutsal Kitap'ta bulunabildiği için, onun öğretilerinin duyurulması topluma büyük bir hizmet olur. Kutsal Kitap'ın mesajının, müjdesinin aracılığıyla insanlığın bencilliği yenilebilir. Pavlus'un dediği gibi, *“Ben Müjde'den utanmıyorum. Bu iman eden herkesin kurtuluşu için Tanrı'nın gücüdür”* (İncil: Romalılar 1:16). İncil'de bulunan Müjde, insanları değiştirebilecek Tanrı'nın gücünü anlatır. Bu değiştirilmiş insanlar da içinde yaşadıkları toplumu etkiliyorlar. Dolayısıyla, bu müjdenin duyurulması, toplumsal değişimin en etkili güçlerden biridir.

Gerçek iman sevgiyi doğuruyor ve gerçek imandan doğan sevgi sosyal hizmeti doğuruyor. Bir kuşun iki

kanadı gibi, iman ve sevgi gerçeğin iki yüzüdür. Bunlardan biri yoksa, gerçek de eksik kalır.

İnanlılar yeni bir politik düzeni kurmak niyetinde değiller! Sadece Kutsal Kitaptaki sevgi, doğruluk, barış ve adalet ilkelerini uygulanarak, içinde yaşadıkları düzeni yumuşatıp, daha özgür, sevecen, insaniyetli görmek isterler.

Müjde'yi tanıtmak toplumsal değişimin en temel etkenlerinden biridir. Tanrı'nın bütün gerçekleri hiç çekinmeden bildirilmeli, duyurulmalı. Çünkü İsa'nın dediği gibi, "*Gerçek sizi özgür kılacak*" (İncil: Yuhanna 8:32).

3. İyi Örnek Olmak

Gerçek duyurulduğunda güçlüdür, gösterildiğinde daha güçlüdür. Lafla iş bitmez! İnsanların ihtiyacı sadece gerçeği anlamak değil; inanlıların yaşamında gerçeğin etkisini kendi gözleriyle görmeleri gerek. Albert Schweitzer'in dediği gibi, iyi örnek, insanları yola getirmek için en iyi metod değildir, tek çaredir!

Bir hastanenin tek inanlı hastabakıcısı, bir okulun tek inanlı öğretim üyesi, bir büronun tek inanlı memuru, bir fabrikanın tek inanlı işçisinin etkisi kim ölçülebilir? Birbirini seven ve topluma karşı yardımsever, kaygısız, kavgasız bir evde yetiştirilmiş çocuklarıyla birlikte Tanrı'nın yolunu izleyen bir anne babanın

etkisi ne kadar büyüktür! İnanlılar, hem evde hem işte İsa'ya yakışır bir yaşam sürmeliler. Işıkları insanların önünde öyle parlasın ki, herkes iyi işlerini görerek göklerdeki Baba'yı yüceltsin!

4. Protesto

Protesto tanıklığın öbür yanıdır. Tanıklığı yaparken, gerçeği duyuruyoruz. Protesto ederken ise, toplumun olumsuz yönlerine karşı duruyoruz. İnanlı ahlâksızlığa, hileye, iskenceye, rüşvete, inanç yüzünden yapılan tutuklamalara, büyük şirketlerin sömürgeci taktiklerine, v.s., cesaretle karşı çıkmalı. İnanlı, önce kalemi kullanarak yetkililere, dış ve yerli gazetelere, politikacılara düşüncelerini bildirmesi gerekir. İyi insanların susması kötülüğün galibiyetine yol açar. Bir politikacı ne kadar mektup alırsa, konuyu o kadar ciddiye alır. Bundan sonra daha keskin eylemlere başvurulması gerekebilir. İşten istifa edilmesi veya grev yapılması uygun hareketler olabilir. Oysa kötü olaylara karşı protesto ederken, her hangi bir suç işlenilmemelidir. *“Eğer bir kimse haksız yere elem çektiğinde Tanrı bilinciyle acılara katlanırsa, Tanrı'yı hoşnut eder. Çünkü günah işleyip dövüldüğünüzde dayanırsanız, bundan övülecek ne var? Ama iyilik yapıp elem çektiğinizde dayanırsanız, Tanrı'yı hoşnut edersiniz”* (İncil: 1 Petrus 2:19-20).

5. Birlikte Toplanmak

Eğer bir kişinin veya bir ailenin etkisi büyük ise, bir İnanlılar Topluluğunun etkisi kat kat daha etkilidir. İnanlı Topluluğu, yani, Tanrı'nın seçkin halkından oluşturulmuş bir topluluk, içinde yaşadığı toplumu büyük ölçüde değiştirebilir. Böyle bir topluluğun idealleri, amaçları, ahlaki standartları, sevgisi, sevinci ve fedakârlığı dünyaya bambaşka, kıskanılacak, gerçekten “alternatif” bir yaşam tarzını gösterebilir.

İnanlıların tarihi, küçük toplulukların etkisini gösteren örneklerle doludur. İsa Mesih bizzat küçük bir toplulukla, oniki kişi ile başladı. 16. yüzyılın din ıslahatçıları, Cambridge Üniversitesinde toplanarak Erasmus'un çevirdiği İncil'i incelediler. 18. yüzyılda, Oxford Üniversitesinde toplanan “Holy Club” (Kutsal Kulüp) o çağın dini uyanışının temeli sayılabilir. Hem ünlü Wesley kardeşler, hem de Müjdecî George Whitefield bu “kulüb'ün üyelerinden idiler. Aynı yüzyılda Londra'daki “Clapham Sect'in” (Klapham Mezhebi) aracılığıyla, hükümet kölelik ve diğer toplumsal sorunları gündeme getirdi.

Kendi günümüzde Brezilyalı Piskopos Dom Helder Camara, o ülkenin toplumsal sorunlarını küçük topluluklar aracılığıyla çözmeye çalışıyor. Öğrenciler, sendikacılar, gazeteciler, çiftçiler, subaylar ve politikacılardan oluşturulmuş bu toplulukların ortak özleyişi gerçek, adalet, barış ve özgürlüktür. İşsizlik,

işçileri sömüren büyük holdingler ve benzeri konularda bilgi topluyorlar ve gerekirse “şiddetsiz eylem” ya da “pasif direniş”e başvurarak, Brezilya’nın değişik toplumsal sorunlarını çözmeye çalışıyorlar.

İnanlılar küçük bir azınlık olsa da, etkisi çok geniş olabilir. İncil’in dediği gibi, “*Tanrı, bilgeleri utandırmak için dünyanın saçma saydıklarını seçti. Tanrı, dünyanın önemsiz, soysuz ve değersiz gördüklerini seçti. Öyle ki, Tanrı’nın önünde hiçbir insan övülmesin*” (İncil: 1 Korintliler 1:27-29). Bu prensip Japon toplumunda açıkça gösterilmektedir. Japonya’da inanlılar nüfusun %1’inden daha küçük bir azınlıktır. Ama toplumun üzerindeki etkileri çok büyüktür. İşçi sendikaları, kadın hakları hareketi, politikada ahlâk prensipleri, v.s., hep inanlılar tarafından uygulanmıştır.

İnanlılar küçük bir azınlık olmalarına rağmen (İsa onları “küçük sürü” olarak adlandırdı), bu kökünden değiştirilmiş, yeni doğmuş, “alternatif” topluluğun toplumsal amacı yeni bir düzen kurmak değil. İçinde bulunduğu toplumsal düzeni—kapitalist, sosyalist, komünist, veya İslami olsun—Kutsal Kitabın bahsettiği adalet, sevgi, doğruluk ve barış değerleri aracılığıyla yumuşatıp, insanileştirmektir.

19

Tebdili Kiyafet

Sonra solundakilere şöyle diyecek: “Ey lanetli, çekilin önümden! İblis’le melekleri için hazırlanmış sönmez ateşe gidin! Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek vermediniz; susamıştım, bana içecek vermediniz; yabancıydım, beni içeri almadınız; çıplaktım, beni giydirmediniz, hastaydım, zındandaydım, benimle ilgilenmediniz.”

O vakit onlar da şöyle karşılık verecekler: “Ya Rab, seni ne zaman aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta, ya da zindanda gördük de yardım etmedik?”

Kral da onlara şu yanıtı verecek: “Size doğrusunu söyleyeyim, mademki bu en basit kardeşlerimden biri için bunu yapmadınız, benim için de yapmamış oldunuz” (İncil: Matta 25:41-45).

Ülkenin birinde halk çok ahlaksızlaşmış. Kral buna bir çare arayarak, oğlu olan prensle birlikte bir çözüm aramış.

Durumu daha yakından tanıyabilmek amacıyla prens kılığını değiştirip ülkeyi tebdil gezmiş. Fakir bir dilenci gibi giyinerek, tüccarların mağazalarına gidip dilenmiş. Halk ona yüz vermemiş, onun bir dilenci olduğunu zannederek hiç sakınmadan alışverişlerine devam etmişler. Böylece prens hilelerine şahit olmuş.

Prens geceleri evlerin kapılarını çalmış, geceyi geçirmek için Tanrı misafiri olmak istemiş. Ama kimse bu dilenciye yatacak yer vermemiş. Sonunda köyün dış bölgesinde fakir bir ailenin kulübesinin kapısını çalmış. Fakir aile dilenciye acıyarak onu içeriye almış ve kulübede bulunan tek yatağı ona vermiş, kendileri de yerde kilim ve battaniyelerine bürünüp geceyi geçirmişler. Bundan sonra prens saraya, babasının yanına dönmüş. Birkaç hafta sonra Kral, ülkesinin halkına şöyle bir duyuruda bulunmuş: “Ülkenin en iyi vatandaşına verilmek üzere oğluma büyük bir hediye teslim edilmiştir.” Halk büyük bir heyecanla prensin gelmesini beklemiş. Zengin, şöhretli ve sözü geçenlerin hepsi de, prensin bu hediyeyi kendilerine vereceğini umuyorlarmış. Prens ise, not defterini çıkarıp, tebdili gezdiği sürede tanık olduğu şeyleri anlatmış. Millet çok pişman olmuş, ama iş işten geçmiş. Prens hediyeyi kulübede oturan aileye vermiş.

Bundan 20 asır önce tebdili kıyafet etmiş Kral Oğlu bir Prens dünyaya geldi. Ademoğlu Onu alçalttı, kovdu, çarmıha gerdi. Bu Kral Oğlu olan İsa Mesih

yakında yüce haşmet ile geri gelecek, size hükmedecek. Onunla yüz yüze gelmeye hazır mısınız?

20

Tapınma ve Dil

Dünya çapında her gün binlerce kişi Tanrı'ya tapınmak amacıyla camilere, kiliselere akın ediyor. Kuşkusuz kimisi adet yerini bulsun diye çevreye uymak ve kendini göstermek için yapıyor ibadetini. Ama kimisi de gerçek bir arayış içerisinde, kendi içinde doldurulması gereken bir boşluğun bilincinde olduğu için ibadet yerine gidiyor. Anca şu var ki, Türkiye'de tapınmasını sürdürenlerin büyük çoğunluğu bunu anlamadığı bir dilde yapmak zorunda kalıyor. Tanrı'ya ulaşmak için yabancı bir milletten empoze edilen bir lisan kullanmaya mahkûm olmuştur.

Tanrı'ya hangi dilde tapınmamız gerekir? Şöyle soralım: Tanrı yeryüzünde konuşulmakta olan binlerce ayrı dil ve dialektten hangilerini anlıyor? Tüm evreni yaratan ve tüm bilgiye sahip olan yüce Tanrı'nın bilmediği, çözemediği bir lehçe var mı? Elbette ki yoktur. Yüce Tanrı, her lisanı anladığı gibi, her lisanda kendisine yaklaşan insanları kolları açık kabul ediyor.

Yeryüzünde konuşulmakta olan dillerin çeşitliliği nereden kaynaklandı sorusuna cevap için Tevrat Yaratılış (Tekvin) kısmına dönmemiz gerekir. Başlangıçta tek bir çift olarak yaratılan ve tek bir dil konuşan insanların dillerinin karıştırılması olayı, kendi günahlarının sonucuydu. Büyük gurura kapılan ve kendi yaşamlarının yönetimini ille de kendi ellerine alıp, Tanrı dahil başkasına kaptırmak istemeyen insanlar Tanrı katına yetişecek muazzam bir kulenin yapımına giriştiler. Sonunda Tanrı bu insanların dillerini karıştırarak onları dağıttı ve girişimlerini durdurdu.

O günden bu yana insanlar birbirlerinden kopuk olarak, ayrı ayrı kültürler içinde yetişerek ve ayrı ayrı diller konuşarak yaşıyorlar. Bu kültürlerden hiçbiri diğerinden üstün değildir. Bu dillerden hiçbirinin Tanrı'nın önünde bir avantajı yoktur. Kaldı ki, tüm insanlar günahları sonucu aynı çukura batmış, aynı kurtuluşa muhtaçtır. Ve dış yüzeye bakmayıp kişinin iç varlığını kitap gibi okuyan Tanrı, insanların kendisine sadece 'gerçekte ve Ruh'ta' tapınmasını istiyor (İncil'den Yuhanna 4:24). 'Hangi milletten olursan ol, hangi dili konuşursan konuş, bana gel' diyerek sınırsız sevgisiyle kendisine gerçek bir arayış içerisinde yaklaşacak olan her insanı kabul etmeye hazır bekliyor.

Lisan, insanın kişiliğini şekillendiren en önemli, en güçlü etkenlerden biridir. Doğduğumuz günden

başlayarak bir anadiliyle büyüyor, yetişiyoruz. O dilde düşünmeye, hareket etmeye alışıyoruz. Birçokları daha küçük yaştan ikinci, hatta üçüncü bir dille yetişiyor. Başkaları okulda bir yabancı dil öğrenme girişiminde bulunuyor. Ama kişi yabancı dili ne kadar iyi öğrenirse öğrensin, kendini hiçbir zaman anadilinde olduğu gibi rahat hissetmez. Öyleyse insan, Tanrısına tapınma gibi yaşamının en önemli eylemlerinden birini kendini rahat hissettiği bu anadilinde yapmaya özgür olmamalı mı?

Bu yüzdendir ki Tanrı'nın sözü olan Kutsal Kitab'ı yeni dillere çevirme girişimleri devam etmektedir. Kutsal Kitab'ın orijinali eski İbrani, Arami ve Grek dillerinde yazıldı. Ama Tanrı, kendi sözünü okuyup anlamak isteyen insana, 'Önce bu dilleri öğren, sonra gel, kitabımı oku' demiyor. Böyle bir şart gerçekten büyük haksızlık olurdu.

Bugüne dek İncil'in tümü ya da bir parçası iki binden fazla dile çevrilmiştir. Bu sayı da her yıl artmaktadır. Neden bu uğraşlar? Her biri uzun yıllar süren bir çalışma gerektiren bu projeler değer mi? Kesinlikle değer. Çünkü Tanrı, yaşam kaynağı olan kendi sözünün her insana ulaştırılmasını, günahtan kurtuluş müjdesinin herkese duyurulmasını istiyor. Tanrı sözünün, kişinin anlamadığı, kavrayamadığı ve bilinçli bir karşılık veremeyeceği bir şekilde tanıtılmasında pek bir yarar yoktur. Her insan müjdeyi kendi öz dilinde duyabilmeli, kendi dilinde Tanrı'nın çağrısına

karşılık verebilmeli, kendi ana dilinde Yaradan'a tapınma fırsatına sahip olmalıdır.

Gel gelelim tapınmada kullandığımız sözcüklere... Türkiye'de dil konusunda büyük tartışmalar süregelmiştir. Atatürk'ün yaptığı harf devriminden beri konuşulan dil, kullanılan kelimeler siyasi bir nitelik kazanmıştır, Politikada berlirli bir eğilimi olan şöyle bir dili yeğlemekte, siyasi meyili farklı olan ise başka bir lisanı tercih etmektedir. İlk olarak şunu açıkça belirtmeliyiz: Mesih inancının politikayla ilgisi yoktur. İncil'de politika konusunda verilen tek öğreti, başımızda bulunan hükümete boyun eğmemiz yönündedir.

Peki, tapınmada hangi sözcükleri kullanmalıyız? Örneğin, Yüce Varlığa Allah'a mı diyelim, Tanrı mı? Hangisi daha uygun? Bir kere Allah—Tanrı dediğimiz o Yüce Varlığın bu konuda bir tercihi olduğunu sanmıyorum. Daha önce belirttiğimiz gibi, O dış yüzeyle değil, insanın iç varlığıyla ilgilenmektedir. Bu bakımdan kullandığımız kelimeler O'nun umurunda değil—yeter ki, kendisine yaklaşan insanda 'gerçekte ve Ruh'ta' tapınma arzusu olsun.

Karşımızdaki insanlara gelince belki iş değişir. Tanrı sözcüğünü Yüce Varlığa layık görmeyen biriyle konuştuğumuzda Tanrı diye tutturup o kişiyle kırmızı bayrağı açmanın anlamı yoktur. Aynı şekilde, Allah

kelimesini gerıcilere ait bilen, kelimeyi kavramıyla birlikte baştan reddeden kişiyle konuşurken kendisinin daha uygun gördüğünü terimi kullanmakta serbest olmalıyız. nemli olan, kullandığımız terimler değil, anlatmak istediğimizi anlatabilmektir.

Tanrı, kendini biz ölümlü insanlara tanıtmaq için kendi öz varlığından olan, Tanrı Sözü unvanı verilen İsa Mesih'ı aramıza gönderdi (İncil: Yuhanna 1:1-14). Bizlerle iletişimde bulunmanın en mükemmel yolu buldu, bize sevgi lisanıyla seslendi. Şimdi de bizden cevap bekliyor.

21

Dünyanın Sonu

“Dünyanın sonu geliyor! Dünyanın sonu geliyor!” Adamın biri tepeden tırnağa karalara bürünmüş, elinde kocaman bir pankart almış, kentin kalabalık caddeleri boyunca yürüyerek bağıriyor, dünyanın sonunu ilan ediyor. Çevredekiler şaşkınlık içinde gözlerini ona çeviriyor, pankarttaki sözleri okuyor, yavaş yavaş yüzlerinde bir gülümseme beliriyor. Sonra, “Bir bu eksikti” dercesine başlarını sallayıp yollarına devam ediyorlar. Kimse adamı ciddiye almıyor.

Kuşkusuz pankartlı arkadaşımızı deli sanıp timarhaneye tıkamak isteyecekler. Oysa günümüzde nice politikacı kendi dalında uzmanlaşmış nice bilim adamı, aynı sözlerle olmasa bile, bize aynı duyuruda bulunuyor: yeryüzündeki çeşitli olumsuz gelişmeler bildiğimiz bu yaşamın sonunu hazırlamaktadır. Dünya nüfusu öylesine büyük bir hızla çoğalıyor ki, birkaç yıl sonra milyonlarca kişi ölüme mahkûm olacakmış. Sularımız o kadar kirlenmiş ki, yeryüzünün geniş bölgeleri kısa zaman içinde susuz kalacakmış. İnsanın yarattığı on binlerce nükleer silah öyle korkunç bir güce sahip ki, bir anlık çılgınlık ya da

ufak bir kaza tüm dünyanın yok olmasına yol açabilirmiş. İşte, nüfus artışı, gıda ve içme suyu yetersizliği, hava ve su kirliliği, ozon tabakasının delinmesi, ormanların yakılması, sıcaklığın artması, doğal felaketlerin çoğalması, nükleer savaş tehdidi... Daha neler sıralanabilir. Bütün bunlar, insan soyunun devamını tehdit eden birer Damokles kılıcı gibidir: sanki incecik bir iplikle başımızın üzerinde asılı duruyor, biz de korku dolu gözlerle seyrederek ne zaman düşeceğini merak etmekten başka bir şey yapamıyoruz.

Hem Müslümanlar, hem Hristiyanlar insanlık tarihinin bir “kıyamet”e doğru ilerlemekte olduğuna, dünyanın sonunda da İsa Mesih’in yeryüzüne döneceğine inanıyorlar. Kutsal Kitab’ın bu konudaki öğretisi acıktır: bundan iki bin yıl önce insanlığı günahlarından kurtarmak amacıyla gelen İsa Mesih, tarihin sonunda insanlığı yargılamak üzere bir kez daha yeryüzüne inecektir. *“Kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak. Ulusların hepsi O’nun önünde toplanacak, O da koyunları keçilerden ayıran bir çogan gibi, onları birbirinden ayıracak...”* İsa Mesih’in egemenliğini kabul etmeyenler *“sonsuz azaba uğrayacak, doğrular ise sonsuz yaşama kavuşacaklar”* (İncil: Matta 25:31,32,46).

Elbette ki bazıları böyle bir yorumu çok kötümser görüyor, dünyanın sonu diye bir düşünceye yer

vermek istemiyorlar. İnsanın, kendi yaratıcılığı ve çabasıyla dünyayı tehdit eden bunca sorunla başa çıkabileceğine inanıyorlar. Hiç kuşkusuz tarihin her çağında dünyanın sonunun her an gelebileceğini iddia edenler olmuştur. İncil’de yer alan ikinci mektubunda Petrus’un belirttiği gibi bazıları, “Rab’bin gelişiyile ilgili vaat ne oldu? Atalarımızın ölümünden beri her şey yaratılışın başlangıcından olduğu gibi duruyor” diyerek “kıyamet” haberleriyle alay ediyorlar (İncil: Petrus 3:3-4). Oysa hiç kuşkumuz olmasın, Tanrı’nın önceden haber verdiği bu olayların tümü er geç gerçekleşecektir.

Bu olayın kesin olarak ne zaman gerçekleşeceğini bilemiyoruz. Ama önemli olan, buna hazırlıklı olmamızdır. İsa Mesih’in kendisi bizi şöyle uyarıyor: *“Rabbimizin geleceği günü bilemezsiniz. Ama şunu bilin ki, ev sahibi, hırsızın gece hangi saatte geleceğini bilse, uyanık durur, evinin soyulmasına fırsat vermez. Bunun için siz de hazır olun! Çünkü İnsanoğlu (İsa Mesih), ummadığınız bir saatte gelecektir”* (İncil: Matta 24:42). İsa Mesih’i Kurtarıcı ve Efendisi olarak benimsememiş olan kişi O’nun gelişine hazır değildir. Dünyanın sonu böyle birini hazırlıksız yakalayıp onun kişisel yıkımını getirecek. Tek Kurtarıcı’ya imanla bağlanmadığı için sonsuz yargıya, acıya, karanlığa ve felakete sürüklenecektir.

Aynı şekilde dünyanın sonunun nasıl gerçekleşeceğini bilemiyoruz. Yukarıda saydığımız tehditlerden birinin

veya birkaçının aniden şiddetlenmesinden olabilir. Belki de hiç beklenmedik bir başka sorun dünyanın sonuna yok açacak. Petrus'un bu konuda bazı sözleri çok ilginç. *“O gün gökler büyük bir gürültüyle ortadan kalkacak, maddesel öğeler yanarak yok olacak, yer ve yeryüzünde yapılmış olan her şey yanıp bitecek... O günün gelişiyle gökler yanarak yok olacak, maddesel öğeler de şiddetli ateşte eriyecektir”* diyor (İncil: Petrus 3:10,12). Acaba bu sözleri nükleer silahların icat edilmesinden iki bin yıl önce kalem alan Petrus, korkunç bir nükleer savaşın yaratacağı yıkımdan mı söz ediyor? Olabilir de, olmayabilir de, önemli olan olayın nasıl gerçekleşeceği değil, biz insanların, gerçekleşeceği kesin olan bu olay karşısında nasıl bir tutum takındığımızdır.

Petrus bu konuda Mesih inanlılarına şu öğüdünü veriyor: *“Her şey bu şekilde yok olacağına göre, sizin nasıl kişiler olmanız gerekir? Tanrı'nın gününü bekleyip o günün gelişini çabuklaştırarak kutsallık içinde yaşamalı ve Tanrı yolunu izlemelisiniz... Tanrı'nın önünde lekesiz, kusursuz ve barış içinde bulunmaya gayret edin”* (İncil: 2. Petrus 3:11-14). Dünyanın sonu yaklaşırken İsa Mesih'in izleyicilerinden beklenen başlıca şey kutsal bir yaşamdır. Elbette ki insan soyunun yeryüzünde yarattığı tahribatın önüne geçmek için bize düşen görevi üstlenmeliyiz. Havayı ve suyu kirletmemek, yeryüzündeki sınırlı kaynakları boş yere tüketmemek, nükleer savaş tehdidini ortadan kaldırmak için elimizden geleni yapmalıyız.

Dünyamızı daha yaşanılır bir duruma getirmek için ne yaparsak iyidir. Ne var ki, günahın yeryüzünde yol açtığı yıkımları tümüyle ortadan kaldırıp dünyanın sonunu “iptal etmek” elimizden gelmez. O güne hazır olmalıyız.

Nitekim Mesih inancısı için dünyanın sonu bir umut kapısıdır. İsa Mesih’in yeryüzüne dönmesiyle gerçekleşecek olan kıyamet, yeni yer ve yeni göğün yaratılmasıyla sonuçlanacaktır. O gün Tanrı’nın Egemenliği gerçek anlamda kurulacak. Tanrı’nın düşmanı Şeytan kesin yenilgiye uğrayacak, günah yok olacak, tümüyle kutsal, doğru bir ortam yaratılacak (bkz. İncil: Esinleme 21:1-22:5).

İncil’in son kısmını oluşturan Esinleme kitabı, dünyanın sonunda olacak acı olayları gizemli ama ayrıntılı bir biçimde betimledikten sonra İsa Mesih’in kuracağı yeni dünyanın tanımlanmasıyla bitiyor, ve en sonda tüm gerçek Mesih inancılılarını sevindiren şu sözlere yer veriliyor: “*Bütün bunlara tanıklık eden (İsa Mesih), ‘Evet, tez geliyorum!’ diyor. Amin! Gel, ya Rab İsa!*” (İncil: Esinleme 22:20).

21

Son Söz Tanrının'dır

Ülkenin birinde darbe olmuş, devletin başına gelen diktatör Hıristiyan inancının müthiş düşmanıymış, sayıları zaten pek az olan imanlılara baskı yapmaya, yayınlarını yasaklamaya, ileri gelenlerini hapse atmaya başlıyormuş. Aman, diyoruz, inancımız için felâket oldu! Tanrı'nın sözü böyle bir ortamda nasıl yayılabilir, imanlılar topluluğu nasıl güçlenip büyüyebilir?

Gerçekten de Tanrı işinin ileri gitmesi için, kurtuluş müjdesinin yayılıp insanların yüreğinde kök salması için en uygun ortam, en elverişli rejim, en verimli koşullar nedir? Şunu kesinlikle bilmeliyiz ki, gerçek durum, her zaman bize görüldüğü gibi değildir. Tanrı, Şeytan'ın oyunlarını bozmakta, planlarını ters çevirmekte ustadır.

Tarih boyunca gerçek Hıristiyan inancını bastırıp yok etmeye çalışanlar olmuştur. Neron'dan başlayarak Roma'nın çeşitli imparatorları denediler, imanlılara korkunç işkenceler uygulandı; oysa düşman onları

susturamadı. 20ince yüzyilde tanrısızlığı devletin temel taşlarından biri sayan Komünist ülkerlerde imanlılar topluluğu, zayıfladığı yok olacağı yerde günden güne güçlenmekteye, ve bugüne dek Çin'de güçlenmektedir.

1979'da komşumuz İran'da Hümeyni diye biri devletin başına geçti. En sert şekliyle şeriatı uygulama yoluna giden Hümeyni'den Hıristiyanlar gayet doğal olarak korktu. Eyvah, dedik, İran'daki Mesihçi hareketi ne olacak? Nitekim birçok yerde topluluklara karşı şaldırılar yapıldı, imanlılar hapse atıldı, hatta inancı uğruna yaşamını yitirenler bile oldu.

Ama bugün durumu gözden geçirdiğimizde, Tanrı'nın İranlı komşularımız arasında büyük bir etkinlikle çalışmakta olduğunu görüyoruz. İçinde yaşamakta oldukları ortam pek rahat olmayabilir. Ama imanlılar toplanmaya devam ediyor, İncil satış rekorlarını kırıyor, bazı kiliseler Hümeyni zulmünden kaçanlarla dolup taşıyor. Yurt dışında kaçanlar arasında çok sayıda İranlı İsa Mesih'le ilgili müjdeyi duyup O'na iman ediyorlar. Hümeyni'nin zorla uygulatmak istediği din baskısının karşısında hayal kırıklığına uğrayanlar İsa Mesih'e sığınarak gerçek sevgi ve sevinci buluyorlar.

Bütün bunlar elbette ki gökte süregelen amansız bir ruhsal savaşın yansımasıdır. Şeytan ve onun emrinde

çalışan kötü ruhlar, dünyanın başlangıcından beri olduğu gibi var güçleriyle Tanrı'nın egemenliğine karşı koymaktadırlar. Tanrı'nın baş Düşmanı, ne yapıp yapıp insanları O'nun ışığından uzak tutup günah karanlığında kendi denetimi altında bastırmaya karardır. Ne var ki, bu savaşın sonucunun daha şimdiden belirlenmiş olduğunu bilmeliyiz. İsa Mesih, çarmıh üzerindeki ölümü ve dirilişiyle Şeytan'ın ve günahın gücünü kırıp kesin zaferi kazandı. Şeytan daha bir süre için çabalarını sürdürmekte ise de, karşımızda yenilgiye uğramış biri olarak durduğunu unutmamalıyız.

Dünyanın çeşitli yerlerinde gerçek Hıristiyan inancına karşı uygulanan baskılar hiç de yeni bir gelişme değildir. İnanlılar topluluğunun daha ilk yıllarda Şeytan böyle taktiklere baş vurdu. M.S. 35 yıllarında Tanrı'nın sözünü büyük yüreklilikle duyuran İstefan'ın adında bir imanlı, kendi çıkarlarını savunmaktan başka bir şey düşünmeden din adamları tarafından taşlanarak öldürüldü. Bunun ardından da "inanlılar topluluğuna karşı korkunç bir baskı donemi başladı" (İncil: Elçilerin İşleri 8:1). Kudüs'teki durum öyle ısındı ki, imanlılar her biri bir tarafa kaçışmaya başladılar.

Duruma yüzeysel olarak bakan birinin, Şeytan'ın bu çarpışmayı kazandığı sonucuna varması doğal olur. Ama gerçekten öyle mi oldu? Göge çıkmadan önceki son sözleriyle İsa Mesih, izleyicilerine, kurtuluş

müjdesini buldukları yerden başlayarak dünyanın dört bucağına yaymalarını buyurmuştu. Aradan birkaç yıl geçti, imanlılar Kudüs kentinde bir hayli güçlendi. Ama bakıyoruz, İsa Mesih inancını kendi yakın çevresinin dışına götürmek için harekete geçen yok. İmanlılar, kendi özgür istekleriyle yapamadıklarını, ancak Şeytan'ın yardımıyla başarabildiler! Baskılardan kaçışanlar başka kentlere giderek Müjde'yi duyurmaya başladılar. Kuzeyde Antakya kentine giden bazıları özellikle Yahudi olmayanlar arasında etkinlik gösterdiler. Orada kurulan topluluk tarafından görevlendirilen elçi Pavlus, Hıristiyan inancının ilk yüzyılda gerçekten dünyanın dört bucağına yayılmasında en büyük katkısı olan kişi oldu.

Ya Şeytan o baskı hareketini başlatmasaydı, acaba İsa Mesih inancı ne zamana kadar Kudüs kentinin surları içinde kalacaktı? Şeytan'ın kötülük için amaçladığı girişimi, Tanrı iyiliğe çevirdi. Düşmanın bozuk düzenleri, Tanrısal planın gerçekleştirilmesi için kullanıldı. Daha önce belirttiğimiz gibi, Tanrı kötülüğü iyiliğe dönüştürmekte ustadır.

Tanrı ilk günlerden bu güne değişti mi yoksa? Gücü azaldı mı? Elbette ki Tanrımızda bir zayıflama söz konusu olmaz. Kendisi, Hıristiyanlığın beşiği olan Anadolu ve çevresini tekrar verimli toprak haline getirebilecek güçtedir. Ve bunu gerçekleştirebilmek için bazen ters gibi görünen olayları kullanabilir.

Bu temel ilkenin en şaşılacak örneği hiç kuşkusuz Çin’de görülmüştür. 1949 yılında komünistler yönetimi ele geçirdiklerinde Çin’deki Mesihçi hareketi çok zayıftı. Uzun yıllardan beri Müjde’nin yayılması için çalışmış olan yabancı uyruklu işçilerin hepsi yurt dışı edildi. Dünyanın en kalabalık ülkesinde “Hıristiyan” adını benimsemiş olanların sayısı iki milyon geçmiyordu.

O zamandan 1970’li yıllara dek Çin dışarıya kapalı bir ülke olarak kaldı. Yerli imanlıların durumu konusunda çok az bilgi alınabiliyordu. Ancak müthiş bir baskı hareketinin sürdüğü, hemen tüm kiliselerin kapatıldığı, onbinlerce imanlının hapse atılıp birçoklarının işkencelerle öldürüldüğü biliniyordu. Devletin başında dikmiş bir put gibi duran Mao Ze-Dong, dinin kökünü kazımakta kararlıydı. Çin’deki gerçek Hıristiyanlar için neredeyse umut kesilmişti.

1970’li yıllarda Çin’i deprem gibi sarsan değişmelerin sonucunda beklenmedik bir dışarıya açılma oldu. Yıllardan beri ‘Bambu Perde’nin ardında gizli kalmış olan Çinli imanlılarla yeniden ilişki kuruldu. Kulağımıza gelen ilk haberlere inanamadık—Çin’de yirmi milyon imanlı varmış, yok efedim otuz, hayır kırk milyon olmuş. Şimdi de yapılan en titiz hesaplara göre Çin’de bugün en az elli milyon gerçek Hıristiyanın bulunduğu bildiriliyor! Dünya tarihinin en amansız rejimlere en sert diktatörlerinden biri altında inanlılar topluluğu şimdiye dek görülmedik bir

biçimde yeşerip büyüdü. Ortam elverişli miydi? Pek sayılmaz. Ama şunu unutmayalım: Şeytan'ın en korkunç saldırıları, Tanrı için en güzel birer fırsattır.